

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

ZAKLJUČNO VSEBINSKO POROČILO O IZVAJANJU IN REZULTATIH PROJEKTA

Naslov projekta	NPO "Strokovna podpora področju pridobivanja temeljnih kompetenc 2016-2022"
Prednostna os	10.: Znanje, spretnosti in vseživljenjsko učenje za boljšo zaposljivost.
Prednostna naložba	10.1.: Krepitev enake dostopnosti vseživljenjskega učenja za vse starostne skupine v formalnem, neformalnem in priložnostnem okolju, izpopolnjevanje znanj, spretnosti in kompetenc delovne sile ter spodbujanje prožnih možnosti učenja, vključno prek poklicnega usmerjanja in validiranja pridobljenih kompetenc.
Specifični cilj	1.: Izboljšanje kompetenc manj vključenih v vseživljenjsko učenje.
Številka pogodbe:	C3330-16059033
Obdobje poročanja:	1.4.2016 – 31.9.2022

Operacijo delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada ter Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020, prednostne osi 10. »Znanje, spretnosti in vseživljenjsko učenje za boljšo zaposljivost«, prednostne naložbe 10.1 »Krepitev enake dostopnosti vseživljenjskega učenja za vse starostne skupine v formalnem, neformalnem in priložnostnem okolju, izpopolnjevanje znanj, spretnosti in kompetenc delovne sile ter spodbujanje prožnih možnosti učenja, vključno prek poklicnega usmerjanja in validiranja pridobljenih kompetenc.«

1.	POVZETEK	4
2.	UVOD	6
3.	VSEBINA IN IZVAJANJE PROJEKTA	7
3.1.	Namen, cilji in ciljne skupine projekta.....	7
3.2.	Formalizacija in kazalniki projekta.....	8
3.3.	Potek izvajanja projekta	12
3.4.	Finančna realizacija projekta	14
4.	REALIZACIJA PODAKTIVNOSTI	15
4.1.	Podaktivnost 1: Razvoj orodij, gradiv ter programov v inovativnih učnih okoljih.....	15
4.2.	Podaktivnost 2: Razvoj novih pristopov in strokovna podpora izvajalcem	22
4.3.	Podaktivnost 3: Izvajanje novih oblik promocije za različnim javnosti	25
4.4.	Aktivnost 4: Sistemsko umeščanje in nadaljnji razvoj samoevalvacije v IO	29
4.5.	Realizacija kazalnikov na ravni projekta	33
5.	IZVEDENE AKTIVNOSTI PROMOCIJE	34
6.	PRILOGE	36

1. POVZETEK

Razvojni projekt »Strokovna podpora področju pridobivanja temeljnih kompetenc 2016-2022« (krajše NPO Razvoj kompetenc) je izvajal Andragoški center Slovenije. Projekt je potekal od 1.4.2016 do 31.9.2022 kot neposredna potrditev operacije (NPO) s podporo Evropskega socialnega sklada in Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. Združuje dve vsebinski področji, ki sodita med temeljna področja dela na ACS, področje pismenosti in temeljnih zmožnosti ter področje razvoja kakovosti v izobraževanju odraslih. Na področju kompetenc smo razvijali inovativne pristope, orodja in programe za razvoj temeljnih zmožnosti in pismenosti odraslih za večjo vključenost odraslih v vseživljenjsko učenje, ter za izboljšanje zmožnosti odraslih za potrebe trga dela, zaposljivosti in mobilnosti, osebni razvoj in delovanje v sodobni družbi. Na področju kakovosti smo pripravljali strokovne podlage za umeščanje samoevalvacije IO v nacionalni referenčni okvir za kakovost, zagotavljali nadaljnje razvojno ter svetovalno delo za izvajanje samoevalvacije ter tudi krepili usposobljenost izvajalcev pri vključevanju ranljivih skupin prebivalstva v procese presojanja in razvijanja kakovosti. Ključno je tudi, da smo z razvojnimi, raziskovalnimi in izobraževalnim delom, omogočali tako posredno in neposredno strokovno podporo pri pripravi in izvajanju programov za razvoj temeljnih kompetenc ter pri zagotavljanju kakovosti na različnih ravneh, na primer organizacijam v javni mreži za izobraževanje odraslih in drugih organizacijah za izobraževanje odraslih, v okviru ukrepov Letnega programa za izobraževanje odraslih, ter v okviru JR Temeljne in poklicne kompetence 2016-2018 in 2019-2022.

Na obeh delih projekta so potekale raznovrstne razvojne, strokovne, raziskovalne, izobraževalne in promocijske aktivnosti, ki so nam omogočile kar nekaj inovativnih strokovnih rešitev, ki imajo potencial in jih lahko apliciramo na širše področje izobraževanja odraslih. Na večini aktivnosti je delo potekalo v sodelovanju s številnimi izobraževalci odraslih iz vse Slovenije, pri čemer so njihovo delo podpirale njihove matične ustanove. Vključevali pa smo tudi raziskovalce in strokovnjake posameznih področij izobraževanja odraslih in širše. Pri nekaterih nalogah v projektu pa smo vključevali tudi udeležence izobraževanja odraslih.

Področje pismenosti in temeljnih zmožnosti je obsegalo tri podaktivnosti z več nalogami v okviru katerih so bili doseženi ključni razvojni dosežki za to področje izobraževanja odraslih. **Podaktivnost 1** je bila namenjena razvoju in promociji inovativnih učnih okolij, programov in orodij za boljše poznavanje temeljnih zmožnosti. V okviru aktivnosti je pomemben dosežek vpeljava spletnega vprašalnika za individualno ocenjevanje spretnosti odraslih Spletni vprašalnik ocenjevanje spretnosti. V teku projekta je bilo usposobljenih več kot 100 strokovnih delavcev v javni mreži za izobraževanje odraslih, za vzpostavljanje varnih okolij za izvajanje ocenjevanja ter za uporabo rezultatov pri načrtovanju ter individualizaciji izobraževanja, tudi po zaključku projekta. V okviru aktivnosti smo omogočili pripravo zbirke didaktičnih pripomočkov za razvoj temeljnih zmožnosti odraslih, ki obsega zbirko opisnikov temeljnih zmožnosti in zbirko izobraževalnih filmov za 8 področij. Zbirki predstavljata zaokroženo celoto pripomočkov, ki omogočata poljubno kombiniranje področij opisnikov na različnih področjih izobraževanja odraslih, formalnem in neformalnem splošnem in poklicnem izobraževanju, v svetovalni dejavnosti, pri izobraževanju bodočih itn. **Podaktivnost 2** je bila namenjena preučevanju in preskušanju inovativnih in učinkovitih načinov dostopanja do ranljivih skupin, ter strokovno podporo strokovnim delavcem pri promociji temeljnih zmožnosti in animaciji ciljnih skupin ter pri izvajanju programov prek usposabljanja učiteljev praktikov oz bodočih multiplikatorjev inovativnih pristopov. V okviru podaktivnosti smo razširili ponudbo izobraževalnih programov za odrasle s skupaj 8 javnoveljavnimi programi, ki sledijo novim lzhodiščem za pripravo javnoveljavnih programov za odrasle. **Podaktivnost 3** se je osredotočala na izvajanje promocije slovenskih dosežkov na področju razvoja temeljnih zmožnosti pri ranljivih skupinah ter pripravi strokovnih in znanstvenih gradiv o stanju spretnosti pri odraslih. V okviru aktivnosti so bila izpeljana odmevna strokovna srečanja na nacionalni in lokalni ravneh. Ključen prispevek aktivnosti pa je tudi objava znanstvenih in strokovnih gradiv o

stanju spretnosti odraslih. Začetek dela na projektu je sovpadal z javno objavo rezultatov raziskave PIAAC, kar je omogočilo vpogled v oceno stanja in potreb po razvoju spretnosti pri odraslih. Na tej podlagi so nastala strokovna in znanstvena gradiva o stanju spretnosti, ki so prosto dostopna javnosti.

Podaktivnost 4 je zajemala **sistemsko umeščanje in nadaljnji razvoj samoevalvacije v izobraževanju odraslih**. Vključevala je štiri naloge, od katerih je bila ena sistemske narave, tri pa so bile razvojne. V okviru prve naloge smo pripravili strokovne predloge za umestitev presojanja in razvijanja kakovosti v nov Zakon o izobraževanju odraslih (ZIO-1) ter strokovne podlage in predlog metodologije za pripravo Nacionalnega poročila o kakovosti, ki ga opredeljuje ZIO 1. Nudili smo strokovno podporo izvajalcem pri implementaciji določil novega zakona. V te namene smo pripravili pripomočke in vodila za pripravo Internega akta o sestavi, mandatu in delovanju komisije za kakovost, Letni načrt kakovosti in Letno poročilo o kakovosti. Sodelovali smo pri razvoju nacionalnega referenčnega okvira za ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti ter pri umeščanju izobraževanja odraslih v zbirko Kakovost v vrtcih in šolah. Pri drugi nalogi smo razvili dve strokovni učni gradivi za osebe, ki se v izobraževalnih organizacijah ukvarja z vprašanji kakovosti in sicer: Rezultati in učinki izobraževanja odraslih: priporočila za presojanje rezultatov in učinkov izobraževanja, izobraževalnih dejavnosti ter izobraževalnih projektov ter publikacijo O mojem delu svetovalke za kakovost v izobraževanju odraslih. Pri tretji nalogi smo pripravili dva nova programa usposabljanja v podporo razvoju notranjih sistemov kakovosti v organizacijah za izobraževanje odraslih in sicer: Program temeljnega usposabljanja za vzpostavitev in nadgradnjo notranjega sistema kakovosti v organizaciji za izobraževanje odraslih – Mozaik kakovosti in program usposabljanja Krepitev kakovosti strateškega in operativnega razvojnega načrtovanja v izobraževalnih organizacijah za odrasle. Pri četrti nalogi smo razvili IKT spletno zbirko priporočil, pripomočkov in dobrih praks – Mozaik kakovosti. Na spletnem portalu lahko izvajalci dostopajo do pripomočkov in instrumentov za izvajanje samoevalvacije ter do opisov dobrih praks pri izvajanju samoevalvacije. Podstran Video zajema 12 izobraževalnih filmov, ki obravnavajo različne tematike kakovosti. Na podstran Zgodbe pa smo umestili Zgodbe učiteljev in Covid zgodbe. Na ta način smo pri izvajalcih spodbudili uporabo zgodbe kot kvalitativne metode v procesih presojanja in razvijanja kakovosti.

Rezultati projekta so naložba v kakovosten razvoj kompetenc odraslih v prihodnjem desetletju. Nastali so skozi daljše obdobje strokovnega dela, zato imajo trajnejšo vrednost za področje izobraževanja odraslih.

2. UVOD

Zaključno vsebinsko poročilo 6-letnega razvojnega projekta NPO Strokovna podpora področju pridobivanja temeljnih kompetenc 2016-2022 obsega tri glavna poglavja v katerih so na pregleden način predstavljena vsebina, potek in ključni dosežki projekta.

Poglavje Vsebina in izvajanje projekta povzema namen in cilje projekta, potek sprejemanja, pričakovane kazalnike, strnjeno povzema potek izvajanja ter finančno realizacijo projekta. Finančna realizacija projekta je prikazana tudi v prilogi 1 Zaključno finančno poročilo projekta.

Poglavje Realizacija podaktivnosti in opis doseženih kazalnikov projekta je osrednja vsebina zaključnega poročila, ki podrobneje predstavlja posamezne aktivnosti, naloge in na kratko predstavi kazalnike, ki so rezultat strokovnega in razvojnega dela. Glede na to, da so bile v projektu načrtovane 4 podaktivnosti, vsaka od njih pa je imela več nalog, na pregleden način predstavljamo in tudi kratko opisujemo posamezne dosežke oziroma dosežene kazalnike projekta. O strokovnem in razvojnem delu smo obširno poročali v periodičnih in letnih poročilih, ki smo jim priložili realizirane kazalnike in končne izdelke. Zato v tem opisu ni vključen proces in strokovno delo, ki ga je bilo potrebno opraviti za realizacija nalog. Prilagamo pa nekatere publikacije oziroma poročila, ki so bila pripravljena za zaključno konferenco oziroma je bila njihova priprava načrtovana ob koncu projekta kot je na primer Zaključno poročilo o spretnostih (priloga 4)

V poglavju Izvedene aktivnosti promocije so navedene različne diseminacijske aktivnosti zgolj v številkah, ki so bile izvedene z namenom, da strokovno in širšo javnost na transparenten način obveščamo o dosežkih projekta in o njihovi uporabnosti v neposredni izobraževalni praksi. Prek spletnih strani, ki so navedene v tem delu so rezultati projekta trajno in prosto dostopni javnosti.

3. VSEBINA IN IZVAJANJE PROJEKTA

Poglavje Vsebina in izvajanje projekta povzema namen in cilje projekta, potek sprejemanja projekta, načrtovane kazalnike, strnjeno povzema potek izvajanja projekta in finančno realizacijo projekta.

3.1. Namen, cilji in ciljne skupine projekta

Namen NPO Razvoj kompetenc je bil razvijati strokovne podlage za razvoj temeljnih zmožnosti in pismenosti odraslih in s tem prispevati k večji vključenosti v vseživljenjsko učenje (VŽU) ter izboljšanje zmožnosti, ki jih odrasli potrebujejo zaradi potreb na trgu dela, večje zaposljivosti in mobilnosti ter osebnega razvoja in delovanja v sodobni družbi. Namen podaktivnosti s področja kakovosti je bil umestiti doslej razvite aktivnosti za krepitev kakovosti izobraževanja odraslih v nacionalni sistem ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti v izobraževanju ter zagotoviti nadaljnje razvojno ter svetovalno delo za izvajanje samoevalvacije v izobraževalnih organizacijah.

Cilji NPO Razvoj kompetenc so bili razviti strokovne podlage, izobraževalne programe ter inovativna gradiva, pristope in inštrumente, s katerimi smo prispevali k večji prepoznavnosti, boljši prilagojenosti potrebam odraslih ter kvalitetnejšemu izvajanju izobraževalnih programov za pridobivanje temeljnih kompetenc nižje izobraženih in manj usposobljenih, s posebnim poudarkom na zaposlenih in starejših od 45 let. Na področju kakovosti so bili cilji projekta pripraviti strokovne podlage za umeščanje samoevalvacije izobraževanja odraslih v nacionalni referenčni okvir za kakovost ter razvoj programa usposabljanja, IKT orodja in nova učna gradiva, ki pomenijo nadgradnjo dosedanjih dosežkov pri uveljavljanju samoevalvacije v izobraževanje odraslih. Pričakovalo se je, da bodo posledično od tega imele koristi različne ciljne skupine odraslih, ki se vključujejo tako v izobraževalne programe za pridobitev temeljnih kompetenc, kot v druge vrste izobraževanja odraslih.

Projekt je obsegal štiri podaktivnosti s katerimi smo dosegali cilje in kazalnike projekta. Podaktivnosti so nadalje razdeljene v posamezne naloge, predstavljajo pa vsebinsko zaokrožene vendar pa povezane celote za doseganje ciljev projekta, in sicer:

- Razvoj strokovnih gradiv in programov ter pristopov v inovativnih učnih okoljih,
- Razvoj novih pristopov in strokovna podpora izvajalcem,
- Izvajanje novih oblik promocije različnim javnostim v sodelovanju z izvajalci, ter
- Sistemsko umeščanje in nadaljnji razvoj samoevalvacije v izobraževanju odraslih.

Z načrtovanimi podaktivnostmi smo zagotovili doseganje učinkov po obsegu in kakovosti, ki jih prikazuje preglednica št. 1, in sicer:

- število programov, strokovnih gradiv in IKT orodij (ciljna vrednost kazalnika je bila 37),
- število promocijskih in strokovnih dogodkov (ciljna vrednost 24).

Na ravni projekta je bil dodan še kazalnik neposrednega učinka – število vključitev v postopek ocenjevanja SVOS oziroma individualne udeležbe v postopku ocenjevanja SVOS.

Preglednica št. 1: Načrtovani kazalniki projekta za obdobje 2016-2022

	Kazalnik	Merska enota	Regija	Ciljna vrednost
Kazalniki učinkov	Število programov, strokovnih gradiv, IKT orodij	število	Celotna Slovenija	37
Kazalniki učinkov	Število promocijskih in strokovnih dogodkov	število	Celotna Slovenija	24

Kazalniki učinkov	Individualne udeležbe v postopku ocenjevanja SVOS	število	Kohezijska regija Vzhodna Slovenija	10.200
Kazalniki učinkov	Individualne udeležbe v postopku ocenjevanja SVOS	število	Kohezijska regija Zahodna Slovenija	6.800
Specifični kazalniki rezultatov	Delež uspešno zaključenih strokovnih gradiv in pristopov	delež	Celotna Slovenija	100 %
Specifični kazalniki rezultatov	Delež uspešno izvedenih promocijskih in strokovnih dogodkov	delež	Celotna Slovenija	100 %
Specifični kazalniki rezultatov	Delež uspešno izvedenih individualnih ocenjevanj SVOS	delež	Kohezijska regija Vzhodna Slovenija	60 %
Specifični kazalniki rezultatov	Delež uspešno izvedenih individualnih ocenjevanj SVOS	delež	Kohezijska regija Zahodna Slovenija	40 %

Vir: NPO Razvoj kompetenc, Investicijski dokument, z dne, 10.9.2022, str. 38-39.

V projektu NPO Razvoj kompetenc so bile kot ciljne skupine opredeljeni posamezniki, starejši od 45 let, nižje izobraženi in manj usposobljeni. Kot posredne ciljne skupine so bili opredeljeni tudi strokovni delavci, ki izvajajo izobraževalne programe za pridobitev temeljnih in poklicnih kompetenc, ter ravnatelji in direktorji, vodje in člani komisij za kakovost, svetovalci za kakovost izobraževanja odraslih, učitelji in drugi strokovni delavci.

3.2. Formalizacija in kazalniki projekta

Projekt NPO Razvoj kompetenc se je izvajal v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020, prednostne osi 10. »Znanje, spretnosti in vseživljenjsko učenje za boljšo zaposljivost«, prednostne naložbe 10.1 »Krepitev enake dostopnosti vseživljenjskega učenja za vse starostne skupine v formalnem, neformalnem in priložnostnem okolju, izpopolnjevanje znanj, spretnosti in kompetenc delovne sile ter spodbujanje prožnih možnosti učenja, vključno prek poklicnega usmerjanja in validiranja pridobljenih kompetenc«, ter specifičnega cilja 1. Izboljšanje kompetenc manj vključenih v vseživljenjsko učenje.

ACS je z delom na štirih podaktivnostih pričel junija 2016, na podlagi Sklepa o podpori, z dne 27.6.2022, št. 5442-139/2016/3, ki ga je izdalo MIZŠ. Pogodba za projekt je bila podpisana dne 6.12.2016 in sicer za obdobje do 31.3.2021, za aktivnost s področja kakovosti pa do 30.6.2019.

Po letu in pol izvajanja projekta so nastopile nove izjemne okoliščine na področju izobraževanja odraslih, zaradi katerih je bila dne, 8.11.2018 sprejeta Spremenjena odločitev o podpori št. 10-1/1/MIZŠ za projekt Strokovna odpora področju temeljnih kompetenc 2016-2022. Izjemne okoliščine, ki so nastopile v času izvajanja sedanje NPO, so bile povezane:

- Z na novo ugotovljenim alarmantnim stanjem na področju temeljnih spretnosti aktivne populacije, od 16 do 65 let, ki jih je pokazala raziskava Spretnosti odraslih PIAAC v Sloveniji. V primeru raziskave o spretnostih odraslih je šlo za največjo mednarodno komparativno raziskavo o stanju in uporabi spretnosti odraslih. Pri vseh merjenih področjih spretnosti smo se v Sloveniji znašli pod povprečjem OECD in EU. Raziskava PIAAC je pokazala, da smo na področju spretnosti v Sloveniji primerjalno nekonkurenčni v svetovnem merilu. Če se na ugotovljeno alarmantno stanje spretnosti ne bomo odzvali, se bomo posledično neuspešno

spopadali s povečano brezposelnostjo, nižjo dodano vrednostjo na zaposlene, nazadovanjem v krog držav, ki imajo zaradi nekompetentnih ljudi ogrožen razvojni potencial in bodo morale delovno silo uvažati, manj usposobljene prebivalce Slovenije pa socialno podpirati. Gre za zaskrbljujoče velik segment aktivnega prebivalstva Slovenije – skoraj 400.000 odraslih ima tako nizko raven besedilnih in matematičnih spretnosti, da jih to ovira pri delu in vključevanju v družbo.

- S sprejemom novega Zakona o izobraževanju odraslih (ZIO-1), januarja 2018. Prav tako ZIO-1, sprejetega januarja 2018, še nismo mogli upoštevati leta 2016. V besedilu ZIO-1 je med cilji javnega interesa za izobraževanje odraslih med drugimi opredeljeno pridobivanje splošnih in poklicnih zmožnosti za osebno rast, aktivno delovanje v skupnosti in na trgu dela, zmanjšanje strukturnih in individualnih ovir pri vključevanju prebivalcev v izobraževanje in učenje ter spodbujanje nižje izobraženih in drugih ranljivih skupin za izobraževanje in učenje. ZIO-1 v členih 34., 67., 68. in 69. opredeljuje obveze javnih organizacij za izobraževanje odraslih pri presojanju in razvijanju kakovosti izobraževanja odraslih. Sprememba projekta je bila tako nujna, zaradi zagotavljanja razvojne podpore izvajalcem in krepitve njihovih kompetenc za presojanje in razvijanje kakovosti ter razvojnega dela v podporo implementaciji predvidenih sistemskih rešitev

Zaradi izjemnih okoliščin smo pristojnemu ministrstvu predlagali spremembo in razširitev NPO, v kateri smo predlagali nova orodja, programe in pristope, ki bodo pripomogli k reševanju ugotovljenega stanja. Predlagali smo tudi podaljšanje izvajanja NPO do septembra 2022, s čimer se je želelo ciljnim skupinam projekta omogočiti koriščenje storitev in rezultatov projekta. Z novimi nalogami se je omogočilo razvojno podporo izvajalcem in krepitev njihovih kompetenc za presojanje in razvijanje kakovosti, s čimer smo vplivali tudi na doseganje končnih ciljev specifičnega cilja 1, kakovost in trajnost pridobljenih kompetenc pri ciljnih skupinah projekta. V spremenjenem in razširjenem projektu NPO Razvoj kompetenc so bile podaktivnosti in naloge med seboj vitalno povezane, pri čemer so podpirale druga drugo. Tako so bili na primer učitelji praktiki v vlogi pripravljavcev opisnikov, obenem pa so tudi preizkušali nova gradiva in pristope animacije in promocije kompetenc v praksi.

Sprememba in razširitev projekta NPO Razvoj kompetenc je med drugim pomenila povečanje obsega zaposlitev in kadrovske in finančne virov, in sicer:

- Ocenjena vrednost projekta se je povečala iz 833.375,00 na 1.893.375,00 EUR.
- Obdobje upravičenosti stroškov se je podaljšalo iz 31.3.2022 na 30.9.2022.
- Povečalo se število zaposlenih na NPO iz 9 na skupaj 11 zaposlenih, število in obseg zaposlitve 4 redno zaposlenih strokovnih sodelavcev se v novelaciji NPO ni spremenilo..

Tako smo v celotnem obdobju projekta NPO namesto prej načrtovanih 14 kazalnikov, pripravili skupaj 37 različnih strokovnih gradiv, programov in IKT orodij. K prvotno načrtovanim 15 strokovnim dogodkom smo dodali nove in skupaj načrtovali 24 različnih strokovnih in promocijskih dogodkov (kazalniki za strokovna gradiva, programe in orodja so prikazani v preglednici 2, za strokovne dogodke pa preglednica 3). V okviru spremembe NPO na ravni projekta je bila dodana nova vrsta kazalnika, in možnost individualnega ocenjevanja spretnosti za skupaj 17000 odraslih.

Preglednica 2: Kazalniki Strokovna gradiva, programi in IKT orodja načrtovani za obdobje 2016-2022

	Ime strokovnih gradiv in novih pristopov	Realizacija v okviru podaktivnosti (št. podaktivnosti in naloge)	Leto
1	E-knjžica z opisniki temeljne zmožnosti digitalna pismenost (IKT)	1 (naloge 1) in 2 (naloge 2)	2018

2	E-knjižica z opisniki temeljne zmožnosti sporazumevanje v tujih jezikih	1 (naloge 1) in 2 (naloge 2)	2018
3	E-knjižica z opisniki temeljne zmožnosti socialne in državljanske zmožnosti	1 (naloge 1) in 2 (naloge 2)	2020
4	E-knjižica z opisniki temeljne zmožnosti kulturna zavest in izražanje	1 (naloge 1) in 2 (naloge 2)	2020
5	Izobraževalni film o temeljni zmožnosti digitalna pismenost (IKT)	1 (naloge 2)	2017
6	Izobraževalni film o temeljni zmožnosti sporazumevanje v tujih jezikih	1 (naloge 2)	2018
7	Izobraževalni film o temeljni zmožnosti socialne in državljanske zmožnosti	1 (naloge 2)	2019
8	Izobraževalni film o temeljni zmožnosti kulturna zavest in izražanje	1 (naloge 2)	2020
9	Izobraževalni program digitalna pismenost za odrasle	1 (naloge 3)	2018
10	Inštrument za individualno ocenjevanje spretnosti odraslih	1 (naloge 4)	2017
11	Strokovno gradivo o stanju spretnosti v Sloveniji	3 (naloge 1)	2016
12	Strokovno gradivo v podporo samoevalvacijam	4 (naloge 2)	2016
13	Program usposabljanja za vzpostavitev in nadgradnjo sistema kakovosti	4 (naloge 3)	2017
14	IKT orodje spletna zbirka dobrih praks o samoevalvaciji	4 (naloge 4)	2018
15	Vzpostavitev uporabniku prijazne vstopne točke do inštrumenta SVOS	1 (naloge 5)	2018
16	Strokovno gradivo – izvedbeni elaborat	1 (naloge 5)	2018
17	Protokol za dostopanje do preizkusov	1 (naloge 5)	2018
18	Razvoj modela analiz in obdelave podatkov	1 (naloge 5)	2018
19	Model vzpostavitve in delovanja 'laboratorija SO'	1 (naloge 5)	2018
20	Brošura SVOS	1 (naloge 5)	2018
21	Predlog osnovnega izobraževalnega programa za usposabljanje strokovnih sodelavcev	1 (naloge 5)	2018
22	Letno poročilo o spretnostih	1 (naloge 5)	2018
23	Letno poročilo o spretnostih	1 (naloge 5)	2019
24	Letno poročilo o spretnostih	1 (naloge 5)	2020
25	Letno poročilo o spretnostih	1 (naloge 5)	2021
26	Zaključno poročilo o spretnostih	1 (naloge 5)	2022
27	Strokovna izhodišča za posodobitev JV programov za dvig temeljnih zmožnosti	2 (naloge 2)	2019
28	Posodobljen JV program Usposabljanja za življenjsko uspešnost Most do izobrazbe (1. od 6)	2 (naloge 2)	2019
29	Posodobljen JV program Usposabljanja za življenjsko uspešnost Beremo in pišemo skupaj za dvig temeljnih zmožnosti (2. od 6)	2 (naloge 2)	2019
30	Posodobljen JV program Usposabljanja za življenjsko uspešnost Moj korak za dvig temeljnih zmožnosti (3. od 6)	2 (naloge 2)	2019

31	Posodobljen JV program Usposabljanja za življenjsko uspešnost Moje delovno mesto za dvig temeljnih zmožnosti (4. od 6)	2 (naloge 2)	2020
32	Posodobljen JV program Usposabljanja za življenjsko uspešnost Izzivi podeželja za dvig temeljnih zmožnosti (5. od 6)	2 (naloge 2)	2020
33	Posodobljen JV program Usposabljanja za življenjsko uspešnost Razgibajmo življenje z učenjem za dvig temeljnih zmožnosti (6. od 6)	2 (naloge 2)	2020
34	Strokovno gradivo v podporo razvoju notranjih sistemov kakovosti v organizacijah za izobraževanje odraslih	4 (naloge 2)	2019
35	Strokovno gradivo s predlogom metodologije za pripravo nacionalnega poročila o kakovosti na področju izobraževanja odraslih	4 (naloge 1)	2020
36	Program usposabljanja za strateško in operativno razvojno načrtovanje v organizacijah za izobraževanje odraslih	4 (naloge 1)	2020
37	Nadgradnja IKT orodja: spletna zbirka priporočil, pripomočkov in dobrih praks o samoevalvaciji	4 (naloge 4)	2022

Vir: NPO Razvoj kompetenc 2016-2022, Investicijski dokument, z dne, 10.9.2022, str. 38.

Preglednica 3: Kazalniki Promocijski in strokovni dogodki načrtovani za obdobje 2016-2022

	Ime promocijskega in strokovnega dogodka	Realizacija v okviru podaktivnosti (št. podaktivnosti)	Leto
1.	Promocijski dogodek o zmožnostih in spretnosti odraslih	3 (naloge 1)	2016
2.	Strokovni posvet o stanju zmožnosti in spretnosti odraslih	3 (naloge 1)	2016
3.	Nova oblika promocije na strokovnem dogodku s poudarkom na razvoju zmožnosti za potrebe zaposlovanja	3 (naloge 2)	2016
4	Nova oblika promocije na strokovnem dogodku s poudarkom na aktivnem državljanstvu (1. od 2)	3 (naloge 2)	2017
5	Nova oblika promocije na strokovnem dogodku s poudarkom na aktivnem državljanstvu (2. od 2)	3 (naloge 2)	2017
6	Strokovni posvet – predstavitev inštrumenta za individualno testiranje spretnosti odraslih	1 (naloge 4)	2017
7	Nova oblika promocije na strokovnem regijskem dogodku (1. od 3)	3 (naloge 2)	2018
8	Nova oblika promocije na strokovnem regijskem dogodku (2. od 3)	3 (naloge 2)	2018
9	Nova oblika promocije na strokovnem regijskem dogodku (3. od 3)	3 (naloge 2)	2018
10	Nova oblika promocije na strokovnem dogodku s poudarkom na osveščanju delodajalcev o pomenu temeljnih zmožnosti (1. od 3)	3 (naloge 2)	2019
11	Nova oblika promocije na strokovnem dogodku s poudarkom na osveščanju o pomenu temeljnih zmožnosti (2. od 3)	3 (naloge 2)	2019
12	Nova oblika promocije na strokovnem dogodku s poudarkom na osveščanju o pomenu temeljnih zmožnosti (3. od 3)	3 (naloge 2)	2019
13	Izvedba usposabljanja za strokovne delavce za uporabo inštrumenta SVOS – pilot (1. od 5)	1 (naloge 5)	2019
14	Izvedba usposabljanja za strokovne delavce za uporabo inštrumenta SVOS – pilot (2. od 5)	1 (naloge 5)	2019

15	Nova oblika promocije na strokovnem dogodku s poudarkom na sodelovanju z nevladnimi organizacijami pri krepitvi temeljnih zmožnosti različnih ranljivih skupin (1. od 2)	3 (naloge 2)	2020
16	Strokovni dogodek – predstavitev rezultatov inštrumenta SVOS za socialne partnerje (1. od 2)	1 (naloge 5)	2020
17	Izvedba usposabljanja za strokovne delavce za uporabo inštrumenta SVOS – pilot (3. od 5)	1 (naloge 5)	2020
18	Izvedba usposabljanja za strokovne delavce za uporabo inštrumenta SVOS – pilot (4. od 5)	1 (naloge 5)	2020
19	Strokovni dogodek – predstavitev rezultatov inštrumenta SVOS za socialne partnerje (2. od 2)	1 (naloge 5)	2020
20	Strokovni dogodek – predstavitev rezultatov inštrumenta SVOS za izobraževalna omrežja (1. od 2)	1 (naloge 5)	2021
21	Strokovni dogodek – predstavitev rezultatov inštrumenta SVOS za izobraževalna omrežja (2. od 2)	1 (naloge 5)	2021
22	Izvedba usposabljanja za strokovne delavce za uporabo inštrumenta SVOS – pilot (5. od 5)	1 (naloge 5)	2021
23	Nova oblika promocije na strokovnem dogodku s poudarkom na sodelovanju s predstavniki lokalnih skupnosti pri krepitvi temeljnih zmožnosti različnih ranljivih skupin (2. od 2)	3 (naloge 2)	2021
24	Zaključna konferenca	3 (naloge 2)	2022

Vir: NPO Razvoj kompetenc 2016-2022, Investicijski dokument, z dne, 10.9.2022, str. 39.

3.3. Potek izvajanja projekta

V 6 let trajajočem projektu je delo potekalo v skladu s potrjenim projektnim načrtom (Investicijski načrt, Vloga za odločitve o podpori za projekt ESS, Finančni načrt) in pogodbo št. C3330-16-059033 o sofinanciranju izvedbe projekta ESS Strokovna podpora pridobivanju temeljnih kompetenc 2016-2022 z dne, 6. 12. 2016. Zaradi razširitve projekta v 2018 je bil podpisan Aneks št. 2 k pogodbi z dne, 10. 12. 2018. V teku izvajanja projekta so bili sklenjeni še Aneks št. 3 z dne, 20. 12. 2018, Aneks št. 4 z dne, 11. 12. 2019, Aneks št. 5 z dne, 21. 12. 2020 ter z Aneks št. 6 z dne, 16.12.2021, ki so omogočili nemoteno koriščenje projektnih sredstev med leti.

Posebna okoliščina je bila, da je bilo v skladu s Sklepom o začetku postopka NPO z dne 10. 6. 2016, obdobje podpore in upravičenosti stroškov na projektu določeno že od 1. 4. 2016 dalje. Pripravljalno delo za zagon projekta in vsebinsko delo na posameznih nalogah, se je tako v soglasju z naročnikom pričelo že osem mesecev pred podpisom pogodbe.

S potrditvijo projekta novelacije NPO 8. 12. 2019, se je ponovila situacija iz leta 2016, ko je prišlo do zamika pri potrditvi projekta, aktivnosti in finančni načrt pa sta bila načrtovana od 1. 9. 2018 dalje. Andragoški center z novimi aktivnostmi ni mogel začeti pred formalizacijo (podpisom Aneksa) novelacije. Sredstva avansa so bila izplačana konec decembra 2018. To pomeni, da se je zamaknilo obdobje doseganja nekaterih kazalnikov načrtovanih v novelaciji za leto 2018 na leto 2019, o zamikih smo obveščali skrbnika. Tudi obdobje pandemije je nekoliko zamaknilo doseganje kazalnikov (npr snemanje zadnjega izobraževalnega filma).

Po reviziji projekta ESS Strokovna podpora informativno svetovalni dejavnosti in vrednotenju neformalno pridobljenega znanja 2016–2022, ki je potekala maja 2018, je bila ugotovljena naključna napaka pri umeščanju zaposlenih na projekti ESS v plačne razrede tudi na tem projektu. Ker je bilo kadrovanje enako tudi na našem projektu, smo dobili s strani naročnika poziv, da pripravimo negativne zahteve za celotno dotedanje obdobje poročanja ter da saniramo problematiko plačnih razredov in sistemizacije delovnih mest. Tako so bili konec leta 2018 in 2019 pripravljeni in procesirani negativni Zzl 1-4 tudi na tem projektu v višini glavnice 56.820,51 EUR. Iz Zzl 5 in Zzl 6 so bile izločene tudi preveč

izplačane plače za obdobje obeh zahtevkov v višini 25.036,85 EUR. ACS je pripravilo novo sistemizacijo za zaposlene na ESS za določen čas, kar je odpravilo nekatera nesorazmerja med zaposlenimi za DČ in NDČ. Na poziv MIZŠ pa je ACS tudi vrnil stroške preveč izplačanih plač in obresti konec 2020 v višini 83.867,18 EUR. Po oddaji tega vsebinskega poročila je bil oddan in tudi sprejet načrt sanacije in predlogi glede sanacije terjatev na posameznih projektih ESS s predlogi dofinanciranja v letu 2021 in v letu 2022 s strani MIZŠ.

Zaradi kasnejše potrditev novelacije projekta decembra 2018, kasnejšega zaposlovanja in tudi fluktuacij zaposlenih na projektu, je med leti prišlo do ostanka sredstev na plačah. Preostala sredstva za plače smo namensko porabljali za stroške dela za doseganja načrtovanih kazalnikov na projektu. Tudi tako, da smo naročniku v februarju 2022 oddali Vlogo za podaljšanje zaposlitve na projektu do konca septembra 2022, ki jo je pozitivno rešil.

V projektu je prihajalo med posameznimi obdobji do zamika zaposlovanja zaradi kasnejšega podpisa pogodbe. Druga okoliščina, ki je do neke mere otežila kontinuiteto dela na projektu pa je precejšnja fluktuacija kadrov (preglednica 4). Strokovni sodelavci, ki so delali na projektu po pogodbah za določen čas so se že nekajkrat zamenjali, večinoma gre za sporazumne prekinitev zaradi tega, ker so dobili delo za nedoločen čas. Uvajanje novih strokovnih sodelavcev v delo na projektu zahteva čas vodij projekta.

Preglednica 4: Kadrovski načrt in dinamika zaposlovanja.

	Načrt kadrov	Načrtovano obdobje zaposlitve	Vrsta zaposlitve na projektu	Oseba, ki je zasedla delovno mesto	Nova zaposlitev	Nova zaposlitev	Nova zaposlitev	Nova zaposlitev
1	1 oseba za ekspertne razvojne in naloge - kompetence	100%, 21.7.2016-30.9.2022	100% zaposlitev, DČ	doc.dr. Petra Javrh, 21.7.2016 – 31.9.2022				
2	1 oseba za razvojne in strokovne naloge - kakovosti	100%, 20.7.2016-30.6.2022	100% zaposlitev, DČ	Aleksandra Radojc, 20.7.2016-31.12.2018	Petra Šmalcelj, 19.3.2018–31.9.2022			
3	1 oseba za razvojne in strokovne naloge - kakovost	100 %, 1.1.2019-30.6.2022	100% zaposlitev, DČ	Milena Zorič Frantar, 14.2.2019 – 31.12.2021	Tadej Bemik, 1.2.2022 – 31.9.2022			
4	1 oseba za razvojne strokovne naloge - kompetence	100% , 1.9.2016-31.3.2022	100% zaposlitev, DČ	Katja Bider, 1.9.2016–3.10.2019	Diana Volčjak, 26.6.2017-9.5.2019, za čas porodniške	Maja Bahor, 1.3.2019-3.11.2019, daljša bolniška .	dr. Nera Božin, 1.4.2021-31.3.2022	dr. Tina Kompare Jampani, 1.8.2021-31.9.2022
5	1 oseba za koordinacijo posameznih nalog - kompetence	100 % 2016- 2017, 100% 1.1.2018-30.6.2018, 1.9.2018-30.6.2022	100% zaposlitev, DČ	Katja Kragelj, 1.9.2016-30.6.2018	Alja Verdenik, 4.4.2019 – 31.7.2022	Maja Zupančič Pintar, 1.4.2021-1.2.2022, za čas porodniške		
6	1 oseba za analitične in razvojne naloge SVOS - kompetence	100 %, 1.9.2018-30.6.2022	100% zaposlitev, DČ	Dr. Laura Fink, 12.2.2019–31.12.2020	Darija Premk 1.1.2020–31.9.2022			
7	1 oseba za administrativne, tehnične in finančne naloge	50%, 1.9.2016-31.8.2018, 100%, 1.9.2018-30.9.2022	50%, kasneje 100% zaposlitev, DČ	Darija Pegan Žvokelj, 1.9.2016-30.8.2018	Tjaša Gulje, 1.4.2019–31.12.2022			
8	1 oseba za koordinacijo posameznih nalog SVOS - kompetence	100 %, 2020 in 2021	100% zaposlitev, DČ	Monika Zalokar, 1.10.2020-31.8.2021	Alenka Štrukelj, 1.10.2021–31.9.2022.			

9	Vodja projekta	Prerazporeditev, 950 ur	Redna zaposlitev NDČ	Mag. Estera Možina, čas trajanja projekta				
11	Vodja podaktivnosti - kakovost	Prerazporeditev, 491 ur	Redna zaposlitev NDČ	Dr. Tanja Možina, čas trajanja projekta				
12	Strokovne naloge - kakovost	Prerazporeditev, 290 ur	Redna zaposlitev NDČ	Jasmina Orešnik, čas trajanja projekta				
13	Analitične in strokovne naloge - kompetence	Prerazporeditev, 130 ur	Redna zaposlitev NDČ	Mag. Jasmina Mirčeva, 2016				

Vir: Dvomesечna poročila o izvajanju projekta za MIZŠ, ACS.

3.4. Finančna realizacija projekta

V preglednici 5 je prikazana finančna realizacija projekta po kategorijah stroškov. V preglednici je prikazan prvotni finančni načrt projekta ob podpisu pogodbe 2016, razširjeni finančni načrt po novelaciji projekta konec leta 2018 ter finančna realizacija ob zaključku projekta septembra 2022.

Preglednica 5: Finančna realizacija projekta NPO Razvoj kompetenc 2016-2022.

Vrsta stroška	Vrednost projekta ob podpisu pogodbe 2016	Razširitev projekta ob novelaciji 2018	Finančna realizacija ob zaključku projekta	Razlika med načrtom in porabo
Nakup strokovnih gradiv in podpornih materialov	591	988,26	1.069,88	81,62
Stroški plač	483.205,63	1.025.706,91	997.310,85	28.396,06
Stroški plač – prispevki	71.972,59	145.765,40	142.767,83	2.997,57
Stroški za službena potovanja	10.681,20	9.025,96	7.905,79	1.120,17
Stroški organizacije in izvedbe konferenc, seminarjev in simpozijev	1.359,34	4.979,34	3.524,94	1.454,40
Stroški izdelave ali nadgradnje spletnih strani		19.539,74	16.362,46	3.177,28
Stroški oglaševalskih storitev in stroški objav				
Stroški oblikovanja, priprave na tisk, tiska in dostave gradiv		48.566,51	54.984,00	6.417,49
Drugi stroški informiranja in komuniciranja	10.385,01			
Delo po pogodbi o opravljanju storitev	29.383,89	60.410,04	79.747,01	19.336,97
Delo po podjemni pogodbi	86.955,11	112.145,34	106.085,14	6.060,20
Delo preko študentskega servisa	431,64	5.479,77	6.188,80	709,03
Delo po avtorski pogodbi	28.562,27	29.484,90	22.772,41	6.712,49
Drugi stroški storitev zunanjih izvajalcev		250,00	4.455,27	4.205,27
Pavšalno financiranje, določeno z uporabo odstotka za eno ali več določenih kategorij stroškov	100.669,09	197.787,34	191.269,58	6.517,76
Investicije v neopredmetena sredstva		170.000,00	175.420,00	5.420,00
Davek na dodano vrednost (DDV)	9.178,23	63.245,49	60.451,71	2.793,78
Skupaj	833.375,00	1.893.375,00	1.870.315,67	23.059,33

Vir: NPO Razvoj kompetenc 2016-2022, Investicijski dokument, z dne, 10.9.2022, str. 2-3, Zaključno finančno poročilo 2016-2022.

Podrobnejši prikaz načrtovanih stroškov po letih je v prilogi št. 1 (ZAK POR, Priloga 1: Zaključno finančno poročilo projekta NPO Razvoj kompetenc 2016-2022). Zaključno finančno poročilo je pripravljeno brez negativnih zahtevkov in z negativnimi zahtevki - torej vračili.

Iz preglednice zgoraj je razvidno, da je bilo v vseh letih izvajanja projekta porabljenih skupaj 1.870.315,67 EUR od načrtovanih 1.893.375,00 EUR. Nepočrpanih sredstev je za 23.059,33 EUR.

Ob oddaji Zaključnega poročila je finančno stanje na projektu naslednje: zadnji zahtevek za izplačilo št. 26 je v višini 135.536,91 EUR. Zadnji avans št. 13 je bil 99.850,00 EUR. Zadnje poplačilo porabljenih sredstev bo v višini 35.686,91 EUR.

4. REALIZACIJA PODAKTIVNOSTI

Poglavje Realizacija podaktivnosti obsega opis doseženih kazalnikov projekta podrobneje predstavlja posamezne podaktivnosti, naloge in opisuje dosežene kazalnike, ki so rezultat strokovnega in razvojnega dela.

4.1. Podaktivnost 1: Razvoj orodij, gradiv ter programov v inovativnih učnih okoljih

Podaktivnost je obsegala pet nalog:

- Naloga 1: Podpora razvoju in izdaji opisnikov temeljnih zmožnosti.
- Naloga 2: Produkcija izobraževalnih filmov o temeljnih zmožnostih.
- Naloga 3: Razvoj programa za digitalno pismenost odraslih.
- Naloga 4: Prevod in prilagoditev inštrumenta za individualno testiranje zmožnosti odraslih SVOS.
- Naloga 5: Vpeljava inštrumenta za ocenjevanje spretnosti odraslih (vpeljava SVOS).

V nadaljevanju povzemamo opravljene aktivnosti in dosežene kazalnike pri posamični nalogi.

Naloga 1: Podpora razvoju in izdaji opisnikov temeljnih zmožnosti: V okviru naloge je potekala priprava in izdaja opisnikov temeljnih zmožnosti digitalna pismenost (IKT), sporazumevanje v tujih jezikih, socialne in državljanske zmožnosti ter kulturna zavest in izražanje.

V okviru naloge smo zasnovali in izbrali zmožnosti za pripravo opisnikov za temeljne zmožnosti, analizirali opisnike in pripravili načrt in izvedli pripravo opisnikov za štiri preostala področja temeljnih zmožnosti. Delo na razvoju opisnikov in izdaji opisnikov je potekalo od leta 2016 dalje. Naloga se tesno povezuje z nalogo Razvoj strategij dostopanja do najbolj ranljivih skupin, ki je potekala v okviru druge podaktivnosti in je obsegala med drugim usmerjanje akcijskega raziskovanja učiteljev praktikov, ki so v dveh ciklih raziskovali izbrana področja temeljnih zmožnosti in pripravljali opisnike. Razvojni tim na ACS je predloge opisnikov za navedene temeljne zmožnosti zasnoval in izdal v obliki knjižic z opisniki. V letu 2022 smo povezali vseh 8 knjižic z opisniki v zbirko, s čimer smo tudi v celoti končali delo na nalogi (zbirka opisnikov temeljnih zmožnosti). V elektronski in v tiskani obliki so torej na voljo naslednje knjižice z opisniki temeljnih zmožnosti:

- a) [Knjižica z opisniki temeljne zmožnosti Digitalna pismenost](#): Knjižica predstavlja podroben opis temeljne zmožnosti digitalna pismenost, ki pomeni zmožnost posameznika, da uporablja in deluje v digitalnem svetu. Digitalna pismenost je zmožnost varne in kritične uporabe tehnologij informacijske družbe na različnih področjih: pri delu, v prostem času in za sporazumevanje z drugimi. Ključni sestavni del te zmožnosti je digitalna kompetenca. Ta zmožnost zajema kritično in varno uporabo digitalne tehnologije pri delu, za osebne potrebe v prostem času ter pri sporazumevanju. (glej PER 6, Priloga 1: knjižica Digitalna pismenost, 2018).
- b) [Knjižica z opisniki temeljne zmožnosti Sporazumevanje v tujih jezikih](#): Knjižica predstavlja podroben opis temeljne zmožnosti sporazumevanje v tujih jezikih in jezikovne zmožnosti, ki zajema sposobnost podajanja in sprejemanja informacij v različnih jezikih, sposobnost medkulturnega razumevanja in uporabo tujega jezika v ustreznih okoliščinah. Za zmožnost

sporazumevanja v tujih jezikih in jezikovne zmožnosti je nujno potrebno zelo različno znanje, kot je na primer poznavanje temeljnega besednjaka in slovnice, zavest o primernih in v jeziku uveljavljenih oblikah najsplošnejših besednih zvez pa tudi registrov jezika – to zajema vsaj delno poznavanje nenapisanih socialnih dogovorov, kulturne vplive, spremenljivost ter aktualno rabo jezikov. (Glej PER 6, Priloga 2: knjižica Sporazumevanje v tujih jezikih, 2018).

- c) [Knjižica z opisniki Socialne in državljanske kompetence](#): Knjižica podrobno opisuje temeljno zmožnost socialne in državljanske kompetence, ki na eni strani zajema družbeno oz. socialno, na drugi pa državljansko perspektivo. Socialni del temeljne zmožnosti zajema osebnostni in družben vidik in se nanaša na sposobnost posameznikovega razmisleka o sebi ter konstruktivnega sodelovanja z drugimi v medosebnih odnosih in različnih socialnih okoljih. Državljski del temeljne zmožnosti pa zaobjema znanje, spretnosti in naravnost posameznika, da ravna kot odgovoren državljan, ki je dejaven v državljanskem in družbenem življenju. Pomembni elementi te temeljne zmožnosti so razvijanje zavesti o vrednotah, povezovanju ter zavedanju o raznolikosti in različnih kulturnih identitetah doma, v Evropi in svetu. (Glej: LET 5, Priloga 1: 1 e-knjižica z opisniki temeljne zmožnosti socialne in državljanske zmožnosti, 2020).
- d) [Knjižica z opisniki temeljne zmožnosti Kulturna zavest in izražanje](#): V knjižici je predstavljena temeljna zmožnost kulturna zavest in izražanje, ki je v priporočilih Sveta o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje navedena na zadnjem mestu, a zagotovo ne sodi med manj pomembne. Še kako pomembna je za opolnomočenje posameznika, saj poudarja znanje, spretnosti in odnose, ki jih potrebuje za osebno izpolnitev in razvoj. Posebno mesto zavzema pri razvoju kritičnega razmišljanja, ustvarjalnosti, izražanja lastnih zamisli, odgovornosti, občutku pripadnosti in vloge v družbi, medkulturnih spretnosti ter posameznikove identitete. (Glej: LET 5, Priloga 2: 1 e-knjižica z opisniki temeljne zmožnosti kulturna zavest in izražanje, 2020).
- e) **1 zbirka opisnikov temeljnih zmožnosti** sestavlja komplet didaktičnih pripomočkov, skupaj z izobraževalnimi filmi in strokovnimi gradivi (ZAK POR, Priloga 2: Zbirka opisnikov temeljnih zmožnosti, z ovitkom za zbirko). Opisniki prikažejo bistvo temeljne zmožnosti in jo s primeri naredijo bolj življenjsko. So uporabno in koristno orodje za izobraževalce odraslih in tudi za vse, ki prepoznavajo pomen temeljnih zmožnosti v življenju. Vsaki knjižici z opisniki je dodan samodiagnostični vprašalnik, s katerim vsak lahko preveri svoje temeljne zmožnosti. Serija knjižic z opisniki je nastajala deset let skozi proces akcijskega raziskovanja. Pri pripravi je sodelovalo deset strokovnih sodelavcev Andragoškega centra Slovenije, triindvajset zunanjih praktikov in drugih sodelavcev. Knjižice z opisniki spremljata monografija Obrazi pismenosti in didaktični priročnik za učitelje Temeljne zmožnosti odraslih.

Naloga 2: Produkcija izobraževalnih filmov o temeljnih zmožnostih: V načrtu je bila zasnova in izbor štirih preostalih temeljnih zmožnosti za izobraževalne filme in priprava načrta ter produkcija 4 novih izobraževalnih filmov.

Produkcija izobraževalnih filmov je terjala veliko truda in prizadevanj pri pridobivanju in animiranju protagonistov, ki so praviloma pripadniki ranljivih skupin odraslih (izbor protagonista, intervju, priprava scenarija, izbor in delo s produkcijsko ekipo). Za izvedbo te naloge je tudi neobhodno potrebno specialno didaktično znanje o filmu kot izobraževalnem mediju za odrasle. Pripadnike ranljivih skupin je treba pridobiti in ustrezno pripraviti za to, da delijo svojo življenjsko zgodbo na filmskem planu. ACS posebej pozorno izbira območje iz katerega prihaja protagonist v želji, da pokrijemo celo Slovenijo. Potrebno je bilo tudi organizirati snemanje s sodelovanjem zunanje produkcijske ekipe, s protagonistom in pomembnimi posamezniki za njegovo življenjsko zgodbo in predstavitev izbranega področja zmožnosti. Tako smo v okviru naloge dokončali preostale 4 izobraževalne filme in dopolnili zbirko 8 izobraževalnih filmov za razvoj temeljnih zmožnosti odraslih.

- a) [Izobraževalni film o temeljni zmožnosti Digitalna pismenost](#): Prijetna zgodba upokojenca g. Bojana Rusa pokaže, kako pomembno je razumevanje in obvladovanje digitalnih tehnologij. Ter kakšno vlogo ima digitalna pismenost v sodobnem svetu pri upravljanju vsakodnevnih opravil, v medosebnih odnosih in za blaginjo posameznikovega življenja in dela. (Glej LET 2, Priloga 1: Izobraževalni film Digitalna pismenost, povezava do filma, 2017).
- b) [Izobraževalni film Sporazumevanje v tujih jezikih](#): Poučna zgodba gospe Irme Pureber pokaže, kako pomembno je obvladovanje vsaj enega tujega jezika, ne le za praktično vsakodnevno življenje, pač pa tudi za delo in konkurenčnost na trgu delovne sile. Tudi Irmini prijatelji in znanci spregovorijo o svojem znanju tujih jezikov in razgrnejo mnoge težave in zmage pri krepitvi te temeljne zmožnosti. (Glej PER 6, Priloga 3: Izobraževalni film Sporazumevanje v tujem jeziku in jezikovne zmožnosti, 2018).
- c) [Izobraževalni film o temeljni zmožnosti Socialne in državljanske kompetence](#): Neobičajna zgodba gospe Renate Pavšič razkriva, zakaj in kako dejavno sodelovati v družbenem življenju, čeprav morda doslej nismo imeli takih izkušenj. Videli bomo, da sočutje in spoštovanje ustvarjajo pravi prostor za sodelovanje in navdušenje ter veselje pri delu, ne glede na to, kakšno delo opravljamo. Državlanske kompetence so morda skrite v zelo vsakdanjih opravilih, potrjuje Renatina izpoved. (Glej LET 4: Izobraževalni film Socialne in državljanske kompetence, 2019).
- d) [Izobraževalni film o temeljni zmožnosti Kulturna Zavest in izražanje](#): Mira iz Starega trga ob Kolpi nas popelje skozi svojo življenjsko pot, ki jo je pomembno zaznamovalo kulturno udejstvovanje. Iz osebne izkušnje izvemo, da ima kulturno izražanje nenadomestljivo mesto v človekovem življenju, da združuje in omogoča višjo kakovost življenja tudi v bolj oddaljenih krajih. (Glej LET 6: Izobraževalni film Kulturna Zavest in izražanje, 2021).
- e) **1 zbirka izobraževalnih filmov Na poti do življenjske uspešnosti**: Zbirka obsega 8 izobraževalnih filmov za vseh osem področij temeljnih zmožnosti in Predstavitveno knjižico o izobraževalnih filmih. Zbirka izobraževalnih filmov tvori celoti didaktičnih pripomočkov skupaj z opisniki temeljnih zmožnosti in strokovnimi gradivi. Resnične življenjske zgodbe posameznikov, ki so vzeli življenje v svoje roke in našli praktične odgovore in rešitve za svoje življenjske izzive v učenju. Zbirko izobraževalnih filmov spremlja predstavitvena knjižica z osnovnimi didaktičnimi poudarki in navodili, ki je priložena kompletu knjižic z opisniki (ZAK POR, Priloga 3: Uporaba izobraževalnih filmov za razvoj temeljnih zmožnosti, tiskovina).

Naloga 3: Razvoj programa za digitalno pismenost odraslih: Naloga je obsegala razvoj novega javnoveljavnega programa za digitalno pismenost odraslih ter pripravo strokovnih podlag.

Delo na tej nalogi je potekalo v letu 2017 ko smo naročniku oddali prvi predlog programa Digitalna pismenost za odrasle in predlog Strokovnih izhodišč. Kasneje je bilo z naročnikom dogovorjeno, da se predlog programa uskladi z novimi Izhodišči na pripravo javno veljavnih programov za odrasle (sprejetimi maja 2020).

- a) **1 Strokovna izhodišča za razvoj novega programa Digitalna pismenost za odrasle**: V skladu z načrtom poteka dela na nalogi smo pripravili strokovna izhodišča za razvoj novega programa, ki obsega pregled evropskih smernic za področje digitalnih kompetenc. Temeljno izhodišče za pripravo programa so podatki raziskave PIAAC o obsegu in kakovosti uporabe digitalnih tehnologij. Drugo pomembno izhodišče, na katerega smo se naslonili, so podatki o tem, da se je Slovenija na podlagi indeksa digitalnega gospodarstva in družbe, ki ga je razvila Evropska komisija, za leto 2016 uvrstila na 18. mesto med 28 državami članicami EU. Nenazadnje, smo se pri pripravi izhodišč oprli na Evropski okvir za razvoj digitalnih kompetenc državljanov, ki je prav tako nastal v okviru Evropske komisije in obsega 21 deskriptorjev digitalnih kompetenc na petih področjih delovanja v digitalnem svetu. Analizirali smo tudi ponudbo izobraževalnih programov s področja računalništva in digitalnih tehnologij, podrobneje smo statistično

obdelali in preučili podatke o obsegu in značilnostih ciljnih skupin brez ustreznih digitalnih kompetenc ter pregledali predmete informatike in računalništva v programih srednjega poklicnega izobraževanja, slednje predvsem z vidika primernosti za odrasle. (Glej PER3, Priloga 3: Strokovne podlage za program digitalna pismenost, dopolnjeno gradivo, 2018).

- b) 1 nov javnoveljavni izobraževalni program Digitalna pismenost za odrasle: Za pripravo programa je bila v letu 2017 imenovana razvojna skupina praktikov, ki je do konca leta na podlagi Strokovnih izhodišč pripravila prvi osnutek izobraževalnega programa Digitalna pismenost za odrasle. V letu 2020 so bile izpeljane posodobitve programa, ki so jih opravili pripravljavci programa. Dopolnjen in posodobljen je bil tudi namen programa, kjer so bili dodani novi podatki o digitalnih spretnostih odraslih iz raziskav EUROSTAT za Slovenijo ter smernice iz novih strateških dokumentov. (Glej LET 6, Priloga 1: Posodobljen program Digitalna pismenost za odrasle, 2020). V letu 2022 je bil program predložen in sprejet na 114. seji Strokovnega sveta za izobraževanje odraslih, 15.6.2022.

Naloga 4: Prevod in prilagoditev inštrumenta za individualno testiranje zmožnosti odraslih SVOS: Naloga je obsegala prilagoditev in pilotni preskus mednarodno primerljivega orodja za merjenje spretnosti posameznika izključno s pomočjo računalnika.

V teku leta 2017 je bilo izpeljano obsežno delo pri prevajanju in prilagajanju inštrumenta za slovenske potrebe pri čemer smo sodelovali z mednarodnimi partnerji OECD in Službo za testiranje v izobraževanju iz Princetona v ZDA. Ker gre za primerljiv in veljaven inštrument, je bilo potrebno zagotoviti več kot 1200 pilotnih preskusov za preverjanje veljavnosti in zanesljivosti inštrumenta. Za potrebe spletne strani in portala, kjer je omogočen dostop do končnega inštrumenta, smo prevedli besedila za spletni portal upravljanja in predstavitevno brošuro inštrumenta, ki bo sestavni del spletnega portala. Za potrebe promocije inštrumenta SVOS v različnih javnostih smo vsebinsko dodelali predstavitevno brošuro inštrumenta, ki je dostopna na spletnem portalu za upravljanje inštrumenta SVOS, ter jo pripravili za grafično oblikovanje. Za potrebe implementacije inštrumenta v Sloveniji smo pričeli pripravljati elaborat (Glej LET2 Priloga 3: Elaborat za implementacijo SVOS v Sloveniji). Iz OECD smo pridobili nekatere informacije o uporabi inštrumenta v drugih državah, prizadevamo si pridobiti več informacij in pridobiti boljši vpogled, vendar smo pri tem odvisni od sodelovanja z OECD. Delo na pripravi in pilotnem preskusu inštrumentarija smo v celoti opravili ter tako omogočili vpeljavo inštrumenta, ki ga je predvidela razširitev projekta v 2018. Podrobnejši opis opravljenega dela na nalogi je v Letnem poročilu za leto 2017.

Naloga 5: Vpeljava inštrumenta za ocenjevanje spretnosti odraslih: pomeni nadaljevanje dela na nalogi 4 in vpeljevanje ter implementacijo inštrumenta SVOS.

Naloga je obsegala pripravo načrta implementacije inštrumenta, vzpostavitev Nacionalne točke 'Spretnosti odraslih' (krajše NTSO) za organizacijsko tehnično ter analitično razvojno podporo vpeljevanju inštrumenta, pripravo in izvajanje programa usposabljanja strokovnih delavcev, ki so novo orodje uporabljali, kot tudi široko promocijo inštrumenta v strokovni in širši javnosti, v različnih resorjih na nacionalni kot tudi lokalni ravni. SVOS je kompleksen inštrument, ki je nastal na osnovi metodologije raziskave PIAAC v sodelovanju z OECD in je edini inštrument te vrste v Sloveniji. Je edini, ki omogoča takojšnje, zanesljive in veljavne rezultate o temeljnih spretnostih posameznika v obliki diagnostičnega poročila. Zaradi kompleksnosti načrta vpeljevanja inštrumenta SVOS smo delo v okviru te naloge razdelili na tri podnaloge, na katerih se je začelo delati v 2019 (po potrditvi novelacije projekta in podpisu pogodbe decembra 2018). Zaradi zdravstvenih nestanovitnih razmer v Sloveniji in oteženega dostopanja do ranljivih ciljnih skupin odraslih so bila vsa leta izvajanja inštrumenta SVOS (2020, 2021 in 2022) dinamična z vidika prilagoditev izvedbenih načrtov za uporabo in uvajanje inštrumenta SVOS.

Z izvedbo reševanja vprašalnika SVOS izključno prek spleta smo želeli odraslim iz vse Slovenije omogočiti, da so brezplačno pristopili k oceni svojih spretnosti. Do vprašalnika je bilo mogoče brezplačno dostopati preko mreže lokalnih točk, zaradi tega se razlikuje tako od predhodno izvedenih raziskav v Sloveniji kot tudi od izvedb raziskave PIAAC v mednarodnem kontekstu. Podrobneje o poteku vpeljevanja inštrumenta in o anonimiziranih rezultatih ocenjevanja pišemo v Zaključnem poročilu o spretnostih 2016-2022, ki je tudi eden od kazalnikov projekta (ZAK POR, Priloga 4: Zaključno poročilo o spretnostih 2018-2022).

Z nalogo SVOS smo v okviru projekta pridobili nova spoznanja pri delu z odraslimi kot tudi ranljivimi skupinami. Poskrbeli smo tudi, da se o pomenu temeljnih kompetenc govori v podjetjih, saj smo dali pobudo, da se kar trije ukrepi za krepitev temeljnih spretnosti zapisani v Ekvilibrovemu certifikatu družbeno odgovoren delodajalec, ki jih prejmejo podjetja, ki želijo postati družbeno odgovorna. Poudariti velja tudi to, da je inštrument SVOS vpeljan v javno mrežo za izobraževanje odraslih kot eden od orodij za vrednotenje neformalno pridobljenih znanj.

Posebej izpostavljamo, da lahko lokalne točke SVOS tudi po zaključenem projektu nadaljujejo z zagotavljanjem možnosti ocenjevanja spretnosti z diagnostičnim pripomočkom SVOS, saj smo s ponudnikom avtorizacijskih številk dogovorjeni za podaljšano obdobje dostopanja do inštrumenta do konca leta 2024. Ob izteku sodelovanja bomo s strani ponudnika avtorizacijskih številk pridobili celotni pregled ocenjevanj v anonimizirani obliki.

Podnaloga 1 je obsegala pripravo načrta implementacije inštrumenta SVOS.

V okviru naloge je bil v letu 2019 pripravljen izvedbeni elaborat z opredelitvijo vloge in pristojnosti Nacionalne točke 'Spretnosti odraslih', pogojev in navodil za uporabo inštrumenta, določitvijo smernic za kakovost, varnost in etično rabo podatkov, ter smernic za sodelovanje z deležniki in promocijo inštrumenta (Glej PER 13, Priloga 1: Dopolnjen Izvedbeni elaborat SVOS, 2019). Zaradi spremenljivih razmer je nastalo več dopolnitev in izvedbenih načrtov za implementacijo inštrumenta, s čimer smo pripravili zadostne podlage za realno uvajanje inštrumenta SVOS. Pripravljeni so bili na primer: načrt vpeljevanja SVOS v organizacije, izvajalke JR Razvoj temeljnih in poklicnih kompetenc (TPK) v dogovoru z naročnikom; protokol za izvajanje ocenjevanja na lokalnih točkah; pripravljen je bil načrt dopolnitev spletne aplikacije za spremljanje izvajanja SVOS skupaj s prilagoditvijo postopkov ocenjevanja na daljavo zaradi pandemije; predlog dopolnitev vstopne spletne točke; predlog prilagoditve programa usposabljanja strokovnih delavcev na daljavo zaradi pandemije; na novo so bili zasnovani tudi predstavljena brošura in promocijska gradiva, da bi podprla delo lokalnih točk na daljavo ipd. V okviru projektne skupine smo do zaključka projekta iskali rešitve za večjo porabo kod. Kljub prizadevanjem, da bi omilili neugodno stanje, ki so jih zahtevali ukrepi med pandemijo in po njej, je bila poraba vstopnih števil do zaključka projekta skromna, zato smo v dogovoru z MIZŠ oddali vlogo za spremembo kazalnika na nalogi SVOS (dopis MIZŠ, z dne 16.9.2021). Naročniku smo omogočili spremljanje in vpogled v izvedene aktivnosti z dvomesečnimi poročili, skupaj smo oddali 9 posebnih poročil od decembra 2020 dalje.

Podnaloga 2 je obsegala vzpostavitev in delovanje Nacionalne točke 'Spretnosti odraslih', v okviru katere je bilo predvideno vpeljevanje inštrumenta SVOS.

Če smo želeli v Sloveniji izkoristiti prednosti inštrumenta SVOS, zagotoviti zanesljive ocene spretnosti posameznikov ter zagotavljati njegovo dostopnost v lokalnih okoljih za pripadnike ranljivih skupin, je bilo potrebno zelo sistematično načrtovati njegovo vpeljevanje in spremljati njegovo izvajanje. V okviru podnaloge 2 smo oblikovali strokovno skupino na ACS (tim ACS) za vzpostavitev in delovanje NTSO. Na ACS smo vzpostavili NTSO, ki je zasnovala izvajanje ocenjevanja spretnosti odraslih z inštrumentom SVOS v slovenskem prostoru. Z vzpostavitvijo NTSO za strokovno podporo in spremljanje vpeljevanja inštrumenta SVOS je bila zagotovljena strokovna vpeljava inštrumenta SVOS v lokalno okolje ter s tem zagotovljena optimalna uporaba inštrumenta. To je bil nujen ukrep zaradi dolgoletnih izkušenj iz

prakse, ki kažejo, da inštrumenti ne dajejo želenih rezultatov, če jih ne spremlja strokovna vpeljava, uporaba in strokovna podpora v obliki svetovanja. NTSO je tako omogočila osnovo za kontrolirano izvajanje ocenjevanja in strokovno svetovanje ter interpretacijo rezultatov za posameznike, predvsem za ciljno načrtovanje izobraževanj in usposabljanj ter za karierno svetovanje v lokalnih okoljih.

Strokovna uporaba inštrumenta in njegovih rezultatov je tako podpirala bolj celostni pristop pri obravnavi posameznikovih potreb, povezanih z delom, izobraževanjem, razvojem kariere in dvigom kvalitete življenja. Z NTSO je bilo omogočeno, da se podatki o spretnostih iz individualnih ocenjevanj SVOS sistematično zbirajo in v anonimizirani ter v skupinski obliki obdelujejo in interpretirajo. Tako smo imeli možnost za zanesljiv vpogled v spretnosti posameznih podskupin odraslih (na primer v resorjih, podjetjih, panogah, lokalnih skupnostih), ki jih v nacionalno raziskavo PIAAC ni bilo mogoče zajeti v zadostnem obsegu. Za zagotavljanje dostopnosti inštrumenta in vzpostavitev varnih okolij smo v okviru NTSO delali na naslednjih nalogah:

- Vzpostavili smo lokalne toke in omogočili izvajali ocenjevanja v podjetjih.
- Pripravili smo aplikacije za izvajanje ocenjevanja na varen način z oddaljenih dostopom.
- Vzpostavili smo uporabniku – odraslemu prijazno spletno vstopno točko SVOS.
- Na različne načine smo promovirali inštrument.
- Zagotavljali smo administrativno tehnično podporo pri izvajanju ocenjevanj.
- Usposabljali smo strokovne delavce za profesionalno izvajanje SVOD ter za etično rabo podatkov.
- Zagotavljanje varovanja osebnih podatkov in etične rabe podatkov.
- Zagotavljali smo kakovost podatkov.

V okviru priprave vstopne točke smo vsebinsko dodelali spletno stran – Uporabniku prijazna vstopna točka SVOS (Glej LET 4, Priloga 1: Vzpostavitev uporabniku prijazne vstopne točke do inštrumenta SVOS, 2019). Obenem je bila spletna stran namenjena tudi informiranju širše javnosti o pomenu razvitosti kompetenc. Pri snovanju spletne strani smo raziskali možnosti tehnične podpore za učinkovito zbiranje podatkov in tako definirali tehnični t.i. interni del vstopne točke. In sicer smo za učinkovito spremljanje anketiranja pripravili sistem t.i. Spletna aplikacija Pisarna SVOS za spremljanje anketiranja na terenu, ki je sestavljen iz treh elementov: SVOSBAZA – intranetni portal za dodelitev in spremljanje anketiranja, SVOS spletna točka za strokovne sodelavce in Administrativni portal (OECD). SVOSBAZA je orodje nacionalne točke, ki omogoča: urejanje seznama lokalnih točk (dodajanje, spreminjanje, prikaz na zemljevidu), urejanje seznama strokovnih sodelavcev (dodajanje, spreminjanje, dodelitev lokalnim točkam), urejanje seznama nacionalnih sodelavcev, uvoz in dodelitev avtorizacijskih števil posameznim organizacijam, uvoz in spremljanje rezultatov iz administrativnega portala, komunikacijski kotiček (komunikacija strokovnih in nacionalnih sodelavcev, naročilo novih avtorizacijskih števil), spremljanje koriščenja avtorizacijskih števil (zaloga, statusi, izpisi ...).

Ob vzpostavljanju podatkovnega modela smo pripravili tudi preostala ključna gradiva: Protokol za dostopanje in opravljanje ocenjevanj (LET 4, Priloga 2: Protokol za dostopanje in opravljanje ocenjevanj, 2019), Model analiz in obdelav podatkov (LET 4, Priloga 3: Model analiz in obdelav podatkov, 2019), Model delovanja laboratorija spretnosti (LET 4, Priloga 4: Model vzpostavitve in delovanja laboratorija spretnosti, 2019), Letno poročilo o spretnostih (LET 4, Priloga 5: Letno poročilo o spretnostih 2019; LET 5, Priloga 4: Letno poročilo o spretnostih 2020; LET 6, Priloga 2: Letno poročilo o spretnostih 2021). Lotili smo se tudi vsebinske prenove brošure in zloženke SVOS (LET 4, Priloga 6: Brošura in zloženska SVOS, 2019), da bi bolje nagovarjale ciljno skupino odraslih in partnerske ustanove v projektu ter tudi delodajalce.

Razvit je bil program usposabljanja strokovnih delavcev (LET 4, Priloga 7: Program osnovnega programa usposabljanja strokovnih delavcev, 2019). Program usposabljanja strokovnih delavcev je bil zasnovan modularno kot gibek in prilagodljiv program, v katerem so posamezne komponente namenjene

opravljanju različnih funkcij za potrebe izvajanja ocenjevanja SVOS. Strokovni delavci so lahko izbirali različne module glede na strokovno delo, ki ga opravljajo v okviru partnerskih organizacij oziroma lokalnih točk SVOS. Posamezni moduli se osredotočajo na spoznavanje in delo prek Vstopne točke, zaradi protokola opravljanja ocenjevanj, na spoznavanje koncepta nalog v SVOSu, zaradi lažjega razumevanja posameznikovih rezultatov in svetovanja za ohranjanje in predvsem razvoj kompetenc skozi izobraževalno dejavnost.

V podporo lokalnim točkam NTSO v javni mreži IO smo leta 2022 pripravili prilagoditev programa temeljnega usposabljanja SVOS za samostojno učenje na daljavo. Na ta način je bila udeležba na usposabljanju terminsko bolj prilagojena individualnim potrebam strokovnih delavcev.

Na različne načine in po različnih kanalih smo promovirali ocenjevanje spretnosti v različnih javnostih, prek družbenih omrežij, YouTube (posnetih je bilo več [promocijskih filmov](#)), prek lokalnih medijev, na strokovnih dogodkih, v okviru Tednov VŽU ipd., (obseg promocijskih aktivnosti je razviden v poglavju 5 Izvedene aktivnosti promocije).

Podnaloge 3 je obsegala usposabljanje strokovnih delavcev za uporabo inštrumenta SVOS ter spremljanje in svetovanje strokovnim delavcem pri uporabi rezultatov inštrumenta.

Zainteresiranim organizacijam, ki so želele uporabljati vprašalnik SVOS pri svetovanju uporabnikom in se pridružiti mreži SVOS, je NTSO zagotavljala usposabljanje za strokovno vpeljevanje SVOS kot pripomočka pri njihovem delu in širše za podporo izvajanju številnih aktivnosti njihove organizacije. Zaradi pandemije pa so bile takoj v letu 2020 potrebne prilagoditve tako načrta kot že oblikovanih rešitev in dokumentov z namenom, da bi pospešili porabo kod in povečali število izvedenih ocenjevanj. V prvi vrsti smo priredili dva ključna in že domišljena področja sodelovanja z lokalnimi točkami. Kot prvo je bil to koncept izvajanja ocenjevanja s SVOS v prostorih lokalnih točk in s tem povezana že postavljena aplikacija Pisarna SVOS za podporo dela tako nacionalne kot lokalnih točk. Kot drugo pa je bilo potrebno novi situaciji z oddaljenim dostopom vsebinsko in izvedbeno prilagoditi program temeljnega usposabljanja strokovnih delavcev v namen vpeljevanja SVOS na lokalnih točkah. S tem ciljem smo izvedli v maju 2020 pilot, s katerim smo pozorno preučili zamišljene rešitve na področju tehnične podpore, vsebine in izvedbe usposabljanja, protokolov in drugih podpornih dokumentov ter zagotavljanja varnosti podatkov. S sistematičnimi popravki smo dokončno oblikovali praktične načrte in strategije vpeljave SVOS v lokalno okolje, ki spoštujejo našo zavezo h kvalitetni in varni uporabi inštrumenta SVOS. Od junija 2020, ko smo vzpostavili prvih 5 lokalnih točk, smo odraslim omogočali dostop do inštrumenta SVOS in podporo profesionalno usposobljenega kadra na daljavo. NTSO je v avgustu 2020 z izvajanjem temeljnega usposabljanja nadaljevala in v naslednjih 5 izvedbah do začetka decembra 2020 na daljavo usposobila še 74 strokovnih delavcev (skupaj 83) na novih 30 (skupaj 35) lokalnih točkah po vsej Sloveniji. V maju in juniju 2022 smo izvedli prvo temeljno usposabljanje SVOS v obliki samostojnega učenja. Usposabljanje je končalo dodatnih 20 strokovnih delavcev. Večina med njimi so bili strokovni delavci iz obstoječih lokalnih točk, ki so si želeli v svoje delo vpeljati inštrument SVOS.

Z decembrom 2020 se je tako zagotovila možnost neposrednega ocenjevanja spretnosti vsem odraslim v Sloveniji v njihovih lokalnih okoljih oziroma v vsaki slovenski regiji. Ob tem je NTSO opravljala tehnično in strokovno podporo kadru na lokalnih točkah, spremljala in usmerjala njihovo delo, nadgrajevala njihovo znanje, pridobljeno na temeljnem usposabljanju, spodbujala k nagovarjanju različnih ciljnih skupin in drugih deležnikov – tudi s pripravo besedil za osveščanje o pomenu temeljnih spretnosti in za prepoznavnost inštrumenta SVOS ter s soudeležbo na dogodkih posameznih lokalnih točk. Zagotavljali smo tudi možnosti neposrednega ocenjevanja spretnosti posameznikov v lokalnih okoljih, podjetjih in ustanovah, kar je omogočilo konkretno oceno stanja spretnosti pri odraslih in zagotovilo podlage za konkretno vlaganje in ukrepanje v okoljih, kjer odrasli živijo in delajo.

4.2. Podaktivnost 2: Razvoj novih pristopov in strokovna podpora izvajalcem

Podaktivnost je obsegala pet nalog:

- Naloga 1: Analiza potreb ter posodobitev programov za razvoj zmožnosti.
- Naloga 2: Razvoj strategij dostopanja do najbolj ranljivih skupin.
- Naloga 3: Mobilnost izobraževalcev.
- Naloga 4: Učinkoviti 'outreach' pristopi za doseganje izobraževalno manj dejavnih odraslih.
- Naloga 5: Koordinacija in administrativno-finančno vodenje projekta.

V nadaljevanju povzemamo opravljene aktivnosti in dosežene kazalnike pri posamični nalogi.

Naloga 1: Analiza potreb ter posodobitev programov za razvoj zmožnosti. Naloga je obsegala analizo potreb na podlagi obiskov izvajalcev in hospitacij na terenu ter posodobitev programov temeljnih zmožnosti.

V sklopu naloge so bile opravljene hospitacije pri izvajalcih in z njimi opravili polstrukturirane intervjuje. Hospitacije in intervjuji s ključnimi nosilci JR Razvoj temeljnih in poklicnih kompetenc (TPK) so del metodologije ugotavljanja izobraževalnih potreb pri posameznih ciljnih skupinah zaposlenih kot jih zaznavajo izobraževalci odraslih kot tudi predstavniki podjetij v lokalnem okolju. Za izvedbo intervjujev je bil pripravljen inštrumentarij za intervjuje, inštrumentarij za analizo in inštrumentarij za sintezne ugotovitve. Namen strokovnih elevacijskih obiskov je bil pridobiti vpogled v sedanje stanje načrtovanja in izvajanja programov za razvoj temeljnih kompetenc na terenu, pri čemer so nas posebej zanimale izkušnje pri analizi izobraževalnih potreb in izzivi pri vključevanju ciljnih skupin v izobraževanje, doseganje ciljev izobraževanja in posnetek potreb po stalnem strokovnem spopolnjevanju strokovnih delavcev.

Drugi del aktivnosti pri tej nalogi pa je obsegal pripravo strokovnih podlag za posodabljanje programov za razvoj temeljnih zmožnosti odraslih. Pri pripravi podlag smo se naslonili na zakonske podlage in strateške razvojne dokumente, na strokovna gradiva, ki so nastala v okviru razvojnih projektov na ACS (npr. evalvacija javno veljavnih programov, opisniki temeljnih zmožnosti) ter na analize stanja spretnosti v Sloveniji (monografija Spretnosti odraslih). Ključni dokument pa so bila Strokovna izhodišča za pripravo javno veljavnih izobraževalnih programov in Zakon o izobraževanju odraslih iz leta 2018. Na podlagi navedenega so bile pripravljene strokovne podlage za posodabljanje programov (Glej LET 4, Priloga 8: Strokovna izhodišča za posodobitev programov za življenjsko uspešnost).

S pomočjo usmeritev posameznih relevantnih strateških dokumentov smo utemeljevali potrebne ukrepe, ki presegajo okvirje priprave izobraževalnih programov. V prvem koraku pri odpiranju javnoveljavnih programov za posodabljanje smo opravili primerjavo dosedanjih programov z (novimi) sprejetimi izhodišči za pripravo javnoveljavnih programov. V naslednjem koraku smo pregledali potrebe posameznih ciljnih skupin z vidika raziskave spretnosti odraslih in z vidika rezultatov evalvacije. Posebno zahteven korak pa je bil vključitev teoretskega modela in področij temeljnih zmožnosti v katalog znanja. Potrebni je bilo več posegov v programe kot smo sprva mislili. Tako smo naročniku oddali v začetku leta 2021 oddali predloge 6 posodobljenih javnoveljavnih programov za razvoj pismenosti in temeljnih zmožnosti. Programi so bili v naslednjem koraku usklajeni z naročnikom in obravnavani ter sprejeti na 114. seji Strokovnega sveta za izobraževanje odraslih, dne 15.6.2022. Programi so bili oblikovani v sodobnejši podobi, oblikovani so bili tudi novi logotipi ter objavljeni v digitalni bralnici ACS. Strokov javnosti in odraslih so zdaj na voljo naslednji programi:

- a) UŽU Most do izobrazbe: Javno veljavni program Usposabljanje za življenjsko uspešnost Most do izobrazbe je namenjen manj izobraženim odraslim, ki želijo pridobiti oziroma obnoviti znanja in spretnosti, da bi se lahko vključili v nadaljnje formalno in tudi neformalno izobraževanje. V posodobljenemu programu Most do izobrazbe smo se naslonili na temeljne zmožnosti: učenje učenja, digitalna pismenost ter socialne in državljanske zmožnosti. V program so vključene še: matematične zmožnosti, sporazumevanje v maternem jeziku (jedrna

pismenost) in sporazumevanje v tujih jezikih ter jezikovne zmožnosti. Program obsega 100 ur, odprti del pa 20 ur.

- b) UŽU Beremo in pišemo skupaj: Javno veljavni program Usposabljanje za življenjsko uspešnost – Beremo in pišemo skupaj je namenjen dvigu ravni pismenosti in temeljnih zmožnosti vseh družinskih članov, še posebej staršev in skrbnikov, ki imajo otroke v začetnih razredih OŠ ter jih s tem opremiti za lastno učenje in za pomoč otrokom v začetnih obdobjih opismenjevanja. Program se osredotoča na temeljni zmožnosti učenje učenja in sporazumevanje v maternem jeziku (jedrna pismenost), starši pa v programu delno razvijajo tudi matematično pismenost, digitalno pismenost, sporazumevanje v tujem jeziku. Program obsega 100 ur, odprti del pa 20 ur.
- c) UŽU Izzivi podeželja: Javno veljavni program UŽU – IP je namenjen odraslim pretežno prebivalcem podeželja, ki so motivirani za pridobitev temeljnih zmožnosti in novih znanj za izboljšanje svojega ekonomskega in socialnega položaja na podeželju ter za izvajanje osebnega dopolnilnega dela ali dopolnilne dejavnosti na kmetiji. Največji poudarki so na obvladovanju temeljne zmožnosti samoiniciativnost in podjetnost, nekoliko manj izrazito pa se v programu krepijo tudi sporazumevanje v maternem jeziku (jedrna pismenost), digitalna pismenost in matematične zmožnosti. Program obsega 100 ur, odprti del pa 20 ur.
- d) UŽU Moj korak: Temeljni namen javno veljavnega programa Usposabljanja za življenjsko uspešnost Moj korak je omogočiti odraslim osebam, ki potrebujejo pomoč pri socialnem vključevanju, večjo samostojnost pri dostopu do storitev in dobrin ter s tem višjo kakovost življenja. V posodobljenem programu Moj korak smo se naslonili na temeljne zmožnosti: socialne in državljanske zmožnosti ter kulturno zavest in izražanje. V program so vključene še: sporazumevanje v maternem jeziku (jedrna pismenost), učenje učenja in digitalna pismenost. Program obsega 100 ur, odprti del pa 20 ur.
- e) UŽU Delovno mesto: javno veljavni program Usposabljanje za življenjsko uspešnost – Delovno mesto je namenjen manj izobraženim zaposlenim odraslim, ki želijo pridobiti oziroma obnoviti znanja in spretnosti, izboljšati temeljno usposobljenost za delo, ohraniti staro ali poiskati novo zaposlitev ter pridobiti izobrazbo ali poklic. Cilji programa zajemajo razvijanje temeljnih zmožnosti na naslednjih področjih: učenje učenja, samoiniciativnost in podjetnost, digitalna pismenost, matematične zmožnosti ter zmožnosti v znanosti in tehnologiji, sporazumevanje v slovenskem jeziku (jedrna pismenost), sporazumevanje v tujem jeziku, ter socialne in državljanske zmožnosti. Program obsega 100 ur, odprti del pa 20 ur.
- f) UŽU Razgibajmo življenje z učenjem: Javno veljavni program Usposabljanje za življenjsko uspešnost – Razgibajmo življenje z učenjem oblikujejo starejši odrasli, praviloma neaktivni na trgu dela ali pa tik pred upokojitvijo, ki si želijo pridobiti znanje in spretnosti za aktivno in polno sodelovanje v življenju skupnosti. Zato so v programu UŽU – RŽU največji poudarki na obvladovanju socialnih in državljanskih zmožnosti, digitalne pismenosti in učenju učenja. Nekoliko manj izrazito se v programu krepijo sporazumevanje v maternem jeziku (jedrna pismenost) ter kulturna zavest in izražanje. Program obsega 100 ur, odprti del pa 20 ur.

Naloga 2: Razvoj strategij dostopanja do najbolj ranljivih skupin: V okviru naloge se razvijajo novi pristopi pri promociji in strokovni podpori za delo v inovativnih učnih okoljih.

V okviru naloge je sodelovala skupina strokovnih sodelavcev praktikov za akcijsko raziskovanje, ki se je usposabljala za delo v skupini AR in za vlogo multiplikatorjev. Izvajala so se izobraževalna srečanja za skupino povezanih s tematiko opisnikov temeljnih zmožnosti, preizkušale so se različne oblike dostopanja do najbolj ranljivih skupin. Člani skupine so sodelovali pri pripravi potrebnih poročil in pisnih izdelkov (priprava konkretnih primerov opisnikov, o zbiranju informacij na terenu in opisi rezultatov, o uvajanju novosti ali ukrepov v vsakodnevno delo in analiza učinkov, zaključna poročila posamezne faze akcijskega raziskovanja) ter pri predstavitvah dela in rezultatov akcijskega raziskovanja na strokovnih srečanjih in konferencah.

V okviru te naloge sta potekala dva cikla akcijskega raziskovanja in sicer za prvo skupino učiteljev praktikov med letoma 2017 in 2018 ter za drugo skupino učiteljev med letoma 2019 in 2020. Skupini učiteljev praktikov smo strokovni delavci ACS usmerjali po korakih akcijskega raziskovanja. To je primer pristopa »od spodaj navzgor«, glavni namen raziskovanja je sprememba izobraževalne prakse. Ta pristop postaja v profesionalnem razvoju izobraževalcev odraslih v zadnjem desetletju priznan in uveljavljen. Za takšen način smo se odločili, ker menimo, da pristop akcijskega raziskovanja omogoča združevanje bogatih praktičnih izkušenj učiteljev, ki so jih nabrali z leti prakse, s teoretskimi spoznanji, ki so se v tem obdobju razvijala med raziskovalci in razvijalci programov. Rezultat tega procesa je zlitje prakse in teorije v novo razumevanje koncepta temeljnih zmožnosti, kar pomeni viden prispevek in dodano vrednost teoriji in praksi izobraževanja odraslih. Vsaka skupina se je sestala na vsaj šestih izobraževalnih sestankih na ACS, obenem pa je tudi raziskovala lastno prasko in preiskovala nova gradiva in prijeme v neposredni praksi z udeleženci. Neposreden rezultat dela obeh skupin akcijskega raziskovanja so bili nabori opisnikov za 4 področja temeljnih zmožnosti, ki smo jih na ACS povezali v knjižice z opisniki. Tudi pri pisanju knjižic so učitelji praktiki prispevali praktične primere. Prva zaradi pristopa 'iz neposrednega življenja' imamo opisniki temeljnih zmožnosti veliko vrednost za učenje in izobraževanje ranljivih skupin odraslih. Podrobneje smo opisali posamezni cikel akcijskega raziskovanja in rezultate dela v letnih in periodičnih poročilih.

Naloga 3: Mobilnost izobraževalcev: V okviru naloge je bila načrtovana izobraževalna mobilnost strokovnega in razvojnega tima na projektu.

Razvojni in strokovni sodelavci projektnega tima smo se v času izvajanja projekta udeležili različnih strokovnih in izobraževalnih dogodkov, tako v Sloveniji kot v tujini, ter tako pridobivali nujno potrebna teoretska in praktična znanja in kompetence za izvajanje projektnih nalog. V času pandemije smo za potrebe izvajanja izobraževanja strokovnih delavcev na daljavo usposabljali za uporabo različnih orodij za tovrstno izobraževanje (zoom, učilnica moodle, ipd.). Prav tako pa smo se v okviru naloge lahko udeležili rednih strokovnih srečanj izobraževalcev odraslih, kot je Letni posvet izobraževalcev odraslih, Andragoški kolokvij, otvoritve TVU itd.

Naloga 4: Učinkoviti 'outreach' pristopi za doseganje izobraževalno manj dejavnih odraslih.

Naloga je bila namenjena preučevanju učinkovitih 'outreach' pristopov za doseganje izobraževalno manj aktivnih odraslih, preučili so se na primer dizajn in koncepti različnih infografik, ki so primerni za ranljive skupine in širšo javnost, oblikovana bodo promocijska sporočila v izvirni infografiki.

- a) Neposreden rezultat strokovnega dela je gradivo z naslovom [Doseganje in osveščanje ranljivih skupin odraslih – Strokovne podlage](#), ki je objavljeno v bralnici ACS v e- obliki. Strokovno gradivo je pripravljeno z mislijo na kolege, strokovne delavce na terenu, izobraževalce širom Slovenije, ki se vsakodnevno srečujejo z najrazličnejšimi ciljnim skupinami, hkrati pa tudi na strokovnjake, ki niso izobraževalci, pa bi poznavanje temeljev *outreach*-a tudi potrebovali. V gradivu so obdelane ključne teme, ki se dotikajo vsakodnevnega vprašanja, s katerim se ukvarjamo izobraževalci odraslih na vseh ravneh delovanja: kako dostopiti do odraslih, da bodo voljni poslušati naše sporočilo, da ga bodo slišali in da se bodo na naša povabila tudi pozitivno odzvali. Posebej so v gradivu obdelane naslednje teme: pojmovne in terminološke zagate in opredelitev izraza outreach, opredelitev ciljnih skupin, etične dileme in vprašanj svobode posameznika, vpliv vizualnih komunikacij na izobraževalne procese, kognitivne osnove učenja odraslih, vlogo digitalizacije v izobraževanju, pomen koncepta dialoškega učenja na prehodu iz industrijske v tehnološko-digitalno družbo ipd.

Naloga 5: Koordinacija in administrativno-finančno vodenje projekta.

Naloga je zajemala koordinacijo in administrativno finančno vodenje projekta in se je izvajala v celotnem obdobju trajanja projekta do vključno septembra 2022. Naloga je obsegala poleg priprave vsebinskih in finančnih poročil ter pripravo letnih in zaključnega projektnega poročila, še vrsto drugih tekočih administrativno finančnih del v skladu z 'Navodili Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport za izvajanje operacij evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2014–2020'. Med neposredno administrativno finančno delo so sodile med drugim naslednje naloge: priprava delnih ter skupnih zahtevkov po pravilih koriščenja sredstev ESS; priprava inštrumentov za spremljanje projekta v skladu z navodili financerja in za potrebe izvajalca; spremljanje realizacije porabe sredstev na ravni aktivnosti ter na nivoju projekta; priprava in sodelovanje pri urejanju pogodb s sodelavci in podizvajalci na projektu (avtorske in podjemne pogodbe, pogodbe o sodelovanju), spremljanje realizacije pogodb, priprava mesečnih obračunov honorarjev in drugih stroškov dela, oblikovanje zahtevkov za izplačilo; sodelovanje z vodjo projekta in z vodjo projektne pisarne o opravljanju organizacijskega ter finančnega dela v skladu s potrebami projekta; pomoč pri pripravi in usklajevanju dokumentacije za izvedbo vseh velikih in manjših javnih naročil za potrebe projekta, koordinacija in sodelovanje z zunanjimi izvajalci za izvedbo javnih naročil; priprava letnih finančnih poročil projekta ter drugih poročil za pregled stanja črpanja sredstev za potrebe računovodstva, nadrejenih in skrbnika pogodbe; vodenje fizičnega in elektronskega arhiva finančne dokumentacije; zbiranje, obdelava in hranjenje projektne dokumentacije, ter izvajanje vseh drugih finančnih, organizacijskih in administrativnih del v skladu s potrebami projekta; poročanje in redna komunikacija s skrbnikom pogodbe (MIZŠ) in ostalimi strokovnimi sodelavci financerja; redno poročanje o izvajanju finančnih in vsebinskih projektnih aktivnosti po terminskem planu nadrejenim in posredniškemu telesu (MIZŠ).

Naročniku smo doslej oddali skupaj 17 vsebinskih poročil, 26 zahtevkov za izplačilo ter 6 letnih finančnih in vsebinskih poročil ter Zaključno vsebinsko in finančno poročilo o izvajanju projekta, to je od 1. 4. 2016 do 31. 9. 2022. Naročniku smo oddali tudi 9 posebnih dvomesečnih poročil o izvajanju projekta s poudarkom na izvajanju naloge Vpeljevanje inštrumenta SVOS..

4.3. Podaktivnost 3: Izvajanje novih oblik promocije za različnim javnosti

Podaktivnost je obsegala 2 nalogi:

- a) Naloga 1: Priprava strokovnih gradiv in aktivnosti za strokovno promocijo o stanju spretnosti v Sloveniji.
- b) Naloga 2: Izvajanje novih oblik promocije in sodelovanje z različnimi partnerji.

V nadaljevanju povzemamo opravljene aktivnosti in dosežene kazalnike pri posamični nalogi.

Naloga 1: Priprava strokovnih gradiv in aktivnosti za strokovno promocijo o stanju spretnosti v Sloveniji.

V okviru te naloge smo pripravili znanstvena in strokovna gradiva o zmožnosti odraslih v Sloveniji z mednarodnimi primerjavami, predvsem z državami EU. Tudi bolj poglobljena strokovna gradiva o spretnostih odraslih v Sloveniji, ki temeljijo na znanstvenih izsledkih najnovejših študij. V okviru naloge smo zagotovili tehnično in grafično pripravo strokovnih gradiv, da so primerna za spletno objavo in online dostop javnosti. Tako smo postavili dober temelj za nadaljnji razvoj drugih strokovnih gradiv in predvsem učnih pripomočkov za izobraževalce izobraževalcev. Pripravili pa smo tudi krajša informativna gradiva za različne javnosti (mediji) v tiskani obliki. Na nacionalnih in drugih strokovnih dogodkih (glej naslednjo nalogo) se je strokovno in tudi širšo javnost izčrpno seznanjalo s pomembnimi ugotovitvami iz poglobljenih strokovnih gradiv o spretnostih in zmožnostih odraslih v Sloveniji. Posodobili in dopolnili smo tudi spletne strani o spretnostih odraslih, da so lažje dostopne izvajalcem in izobraževalcem odraslih.

- a) V letu 2016 smo za potrebe prve razgrnitve stanja spretnosti v Sloveniji smo prevedli in prilagodili gradivo OECD z naslovom '[Raziskava spretnosti odraslih prvi rezultati za Slovenijo](#)', ki

je bilo prek spletne strani OECD na voljo javnosti (PER1 Priloga 6: Raziskava spretnosti odraslih PIAAC v Sloveniji 2016).

- b) Pripravljeno in natisnjeno je bilo še eno gradivo, ki je bilo pripravljeno z namenom, da na razumljiv način s pomočjo slik, infografik in grafov, ponazori metodologijo raziskovanja spretnosti odraslih in ključne rezultate. Gradivo [Raziskava spretnosti odraslih Metodologija in rezultati na kratko](#), je bilo v tiskani obliki razdeljeno na nacionalnem strokovnem dogodku za strokovno javnost, prav tako pa je dostopno tudi prek spletne strani (PER1 Priloga 7: Raziskava spretnosti odraslih Metodologija in rezultati na kratko – knjižica v fizični obliki).
- c) Pripravili smo objavo znanstvenega in strokovnega gradiva v e-obliki za objavo na spletni strani o stanju spretnosti v Sloveniji. Obsežno gradivo zajema tematske študije s primerjalnimi znanstvenimi rezultati in analizami o spretnostih odraslih v Sloveniji, ki temeljijo na podatkih, zbranih v raziskavi PIAAC v Sloveniji. '[Poročilo o raziskavi: Spretnosti odraslih PIAAC 2017 – tematske študije](#)' je opremljeno s slovenskimi podatki in obsega rezultate o spretnostih odraslih na naslednjih področjih: kompetence za trg dela, sovplivanje kompetenc na socialne in ekonomske dosežke, uspešnost izobraževalnega sistema pri razvoju spretnosti ter spretnosti in kompetence ranljivih skupin. Ob raziskovalnem poročilu je bilo posodobljeno in dopolnjeno tudi '[Poročilo o raziskavi: Spretnosti odraslih PIAAC 2016 – metodologija, izvedba in kakovost raziskave](#)'.
- d) Znanstvena monografija o stanju spretnosti z naslovom [Spretnosti odraslih](#) zajema 14 znanstvenih in strokovnih prispevkov, ki temeljijo na poglobljenih primerjavah rezultatov raziskave PIAAC za Slovenijo o spretnostih odraslih s teoretičnimi in praktičnimi izsledki z različnih področij izobraževanja odraslih v Sloveniji in mednarodnimi primerjavami, predvsem z državami EU. Monografska publikacija je izšla tudi v tiskani obliki (glej PER 6, Priloga 5: Spretnosti odraslih).
- e) Publikacijo Spretnosti odraslih v slovenskih regijah – POVZETEK, v kateri na priročen način opozarjamo na ključne ugotovitve tematske študije o spretnostih v slovenskih regijah ter izpostavljammo najpomembnejše podatke in priporočila študije o spretnostih odraslih v slovenskih regijah smo izdali tudi v tiskani obliki (ZAK POR, Priloga 5: Spretnosti odraslih v slovenskih regijah – POVZETEK, tiskovina).
- f) Publikacija Delovno aktivni prebivalci z nižjimi spretnostmi – POVZETEK na nov način predstavlja ključne ugotovitve in predloge iz istoimenske tematske študije za načrtovalce politik in izobraževalce. Izšla je tudi v tiskani obliki. (Ime priloge: ZAK POR, Priloga 6: Delovno aktivni prebivalci z nižjimi spretnostmi – POVZETEK, tiskovina).
- g) Publikacija Ugotovitve raziskave Spretnosti odraslih PIAAC v Sloveniji – Povzetki raziskave in študij, povzema prispevke slovenskih avtorjev, ki so objavljali znanstvene prispevke na podlagi rezultatov raziskave PIAAC. Izšla je tudi v tiskani obliki. (ZAK POR, Priloga 7: Ugotovitve raziskave Spretnosti odraslih PIAAC v Sloveniji – Povzetki raziskave in študij, tiskovina).

Naloga 2: Izvajanje novih oblik promocije in sodelovanje z različnimi partnerji je povezano z predstavljanjem projektnih dosežkov in rezultatov.

V okviru naloge so se preskušale nove oblike promocije na različnih dogodkih: Predstavljali smo in diseminirali ključne dosežke projekta na področju inovativnih učnih gradiv, novih oblik promocije temeljnih zmožnosti različnim javnostim.

Tako so bili v okviru projekta izpeljani tri odmevni strokovni dogodki na nacionalni ravni, ki jih podrobneje predstavljamo. Preostalih 21 dogodkov je bilo namenjenih predstavitev na različnih strokovnih dogodkih, in sicer na strokovnem dogodku s poudarkom na potrebah zaposlovanja, na lokalni ravni z vidika aktivnega državljanstva, na strokovnem regijskem dogodku, na strokovnem dogodku s poudarkom na ozaveščanju delodajalcev o pomenu temeljnih zmožnosti, na strokovnem dogodku s poudarkom na sodelovanju z nevladnimi organizacijami in predstavniki lokalnih skupnosti pri krepitvi temeljnih zmožnosti različnih ranljivih skupin. O vsakem izvedenem strokovnem dogodku smo poročali naročniku v obdobjih ter v letnih poročilih o izvajanju projekta.

- a) Prvi odmeven promocijski dogodek za širšo javnost je bil namenjen razgrnitvi stanja spretnosti odraslih v Sloveniji. V sodelovanju z MIZŠ smo izvedli [Novinarsko konferenco ob Uradni objavi podatkov Raziskave spretnosti odraslih PIAAC 2016](#), ki je potekala v prostorih MIZŠ, dne 28.6.2016. Na konferenci je bilo poudarjeno, da je raziskava OECD PIAAC doslej največja mednarodna raziskava o stanju spretnosti odraslih, starih med 16 in 65 let, in njihovi uporabi pri delu ter v vsakdanjem življenju. Sloveniji se z raziskavo odpira veliko priložnosti, saj omogoča, da se primerjamo z 32 razvitejšimi državami, ki so pristopile k raziskavi z namenom, da dobijo vpogled v spretnosti delovne sile. Raziskava je med drugim preučevala ali spretnosti ustrezajo potrebam družbe, ali imajo tisti z boljšimi spretnostmi boljše službe in boljše življenje. PIAAC sporoča, kako znamo znanje, pridobljeno v procesu izobraževanja, uporabiti na trgu. Rezultati raziskave PIAAC so dobra podlaga za naprej, za Strategijo spretnosti in za oblikovanje akcijskega načrta razvoja na tem, področju. Na konferenci so sodelovale dr. Maja Makovec Brenčič, ministrica za izobraževanje, znanost in šport, dr. Petra Javrh, vodja projekta PIAAC, Andragoški center Slovenije ter Deborah Rosevaere, predstavnica OECD, Direktorata za izobraževanje in spretnosti. Poseben prispevek je pripravila tudi Evropska komisija, in sicer video nagovor evropske komisarke za zaposlovanje, socialne zadeve, strokovno usposobljenost in mobilnost delovne sile, Marianne Thyssen, o pomenu raziskave za države članice, ki je dostopen prek spletne strani MIZŠ. Dogodek je bil medijsko zelo odmeven. V letnem poročilu za leto 2016 smo med sprejetimi ukrepi informiranja in obveščanja povzeli posamezne odzive na novinarsko konferenco in rezultate PIAAC.
- b) Drugi odmeven osrednji strokovni dogodek o stanju zmožnosti in spretnostih v Sloveniji je bil [andragoški kolokvij](#), ki je potekal 29.9.2016, ta je tudi glavni strokovni dogodek Tedna vseživljenjskega učenja. Strokovni dogodek se je organiziral v sodelovanju s središčem za Promocijo in svetovanje na ACS ter ob podpori EPALE Slovenija. Pripravili smo prvo celostno predstavitev rezultatov mednarodne raziskave PIAAC o stanju spretnosti odraslih v Sloveniji. Strokovni dogodek je bil posvečen premisleku o ugotovljenem stanju spretnosti pri slovenskih prebivalcih med 16. in 65. letom starosti ter razpravi o izzivih, ki jih te ugotovitve prinašajo. Zasnovan je bil kot strokovno-znanstveno srečanje priznanih slovenskih in tujih strokovnjakov na tem področju. Osrednji del kolokvija je bil namenjen prvi predstavitvi desetih tematskih študij, ki jih je raziskovalna skupina PIAAC izvajala v letih od 2014 do 2016. Posebno težo je dogodku dodal plenarni govorec William Thorn, ugledni strokovnjak OECD in koordinator raziskave PIAAC, ki je slovenske rezultate aktualiziral v širšem kontekstu. V zaključnem delu kolokvija smo prisluhnili predavanju dr. Bryana Maddoxa o zbiranju podatkov za raziskavo PIAAC in diseminaciji rezultatov. Ob koncu strokovnega dogodka je potekal intervju z gostom OECD, ki ga je izpeljala mag. Zvonka Pangerc Pahernik. Celoten program strokovnega dogodka, povzetki in predstavitve nastopajočih v ppt, ter video posnetki, so na voljo na spletni strani: <http://pro.acs.si/ak2016/vsebine/>. Strokovnega dogodka se je udeležilo več kot 120 udeležencev (PER1 Priloga 8: Povzetki predstavitve na strokovnem dogodku in predstavitve v ppt, po vrstnem redu nastopajočih, vabilo, program, seznam prisotnih). Med potekom strokovnega dogodka se je ključna sporočila kolokvija širši javnosti pošiljalo prek Tweeterja (Twitter.com/TVUSlo), potekalo pa je tudi glasovanje o najbolj zanimivih sporočilih kolokvija preko glasovalne naprave, poročilo o mnenjih udeležencev dogodka prilagamo (PER1 Priloga 9: Povzetek glasovanja o strokovnih vprašanjih). O strokovnem dogodku se je poročalo prek spletne strani ACS, spletne strani EPALE, ter v Novičkah, kar posebej navajamo v točki Sprejeti ukrepi informiranja in obveščanja. Obširneje pa smo o dogodku poročali tudi v Letnem poročilu za leto 2016.
- c) Tretji odmeven nacionalni dogodek je bila [Zaključna konferenca ESS projekta Razvoj kompetenc odraslih 2016 – 2022](#), ki je potekala 15.9.2022, v Ljubljani. Strokovnega dogodka z naslovom Kakovosten razvoj kompetenc za spodbujanje učenja odraslih in večjo socialno pravičnost, se je udeležilo okoli 100 udeležencev. Namen zaključnega strokovnega dogodka je bil, da strokovni javnosti razgrnemo ključne dosežke 6-letnega razvojnega projekta na področju pismenosti in kakovosti ter jih ovrednotimo z vidika njihove uporabnosti in dodane vrednosti

za izobraževalno teorijo, stroko in prakso. V pozdravnem nagovoru so udeležence nagovorili: Jasna Rojc, vršilka dolžnosti direktorja Direktorata za srednje in višje šolstvo ter izobraževanje odraslih, na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport in dr. Nataša Potočnik, direktorica ACS. Vodja projekta, mag. Estera Možina, je potrdila nujno potrebo po krepitvi in razvoju spretnosti pri ranljivih skupinah, saj brez tega ni mogoče pričakovati povečanje udeležbe v izobraževanju. Osrednja plenarna predavateljica je bila zasl. prof. dr. Mirjana Ule, iz Fakultete za družbene vede Univerze v Ljubljani, je spregovorila o izvorih ranljivosti odraslih. Drugi dve plenarni govornici, sta poudarili pomen razvoja spretnosti in kompetenc pri ranljivih skupinah odraslih. Doc. dr. Petra Javrh, ACS, se je na povedano navezala s tem, da »je razvoj kompetenc nujen, če želimo priti do pravega praga pravične družbe.« V duhu tega, da je dostopnost do izobraževanja pomemben kazalnik izobraževalnega sistema je plenarni del s svojim prispevkom o razvoj kakovosti za pravično in vključujoče izobraževanje odraslih zaključila dr. Tanja Možina, ACS: »V družbi, kjer znanje predstavlja pozicijsko dobrino, je dostop do znanja/izobrazbe eden ključnih dejavnikov družbene mobilnosti, hkrati pa je tudi kazalnik pravičnosti vzgojno-izobraževalnega sistema.« V drugem delu strokovnega dogodka se je odvil vrtiljak s 4 predstavitevami dosežkov projekta, kjer so dosežke projekta predstavljali izobraževalci odraslih oziroma učitelji praktiki, ter tudi udeleženci izobraževanja odraslih, ki so posamezne rezultate že uporabljali v svoji praksi oziroma so sodelovali pri njihovem razvoju.

Preostali strokovni dogodki in usposabljanja so se zvrstili po posameznih letih od 2016 dalje:

- h) 1 Nova oblika promocije na strokovnem dogodku: plenarni referat na temo Razvitost spretnosti v delovno aktivni populaciji, na konferenci z naslovom Kakovostna delovna mesta za vse, ki je potekala 28. oktobra 2016, na Brdu pri Kranju (PER 1 Priloga 10: Program konference Kakovostna delovna mesta za vse, predstavitev ppt plenarnega prispevka).
- i) 1 Nova oblika promocije na strokovnem dogodku: plenarno predavanje na nacionalnem posvetu izobraževalcev odraslih s plenarnim referatom, znanstvenim in strokovni razmislekom z naslovom [Razvoj spretnosti in odgovornost do odraslih v Sloveniji](#), ki je potekal je potekal 29.3.2017 v Ljubljani, udeležilo se ga je več kot 200 udeležencev. .
- j) 1 Nova oblika promocije: namenjena [predstavitvi inštrumenta SVOS strokovni javnosti](#), ki je potekalo v okviru plenarnega predavanja v uvodnem delu LP IO, v Ljubljani, 28.11.2017, udeležilo se ga je prek 190 udeležencev.
- k) 1 Nova oblika promocije: plenarna predstavitev vidikov življenjskih temeljnih spretnosti na 21. andragoškem kolokviju, ki je potekal 3. in 4.10.2017 v Ajdovščini, udeležilo se ga le okoli 80 udeležencev.
- l) 1 Nova oblika promocije na strokovnem regijskem dogodku, prva predstavitev: Predstavitev rezultatov dela na področju temeljnih zmožnosti, na regijskem dogodku Zavoda RS za zaposlovanje, organiziranem v okviru projekta ESS »Vseživljenjska karierna orientacija« (glej PER5, Priloga 8: Vabilo, program, ppt predavanja).
- m) 1 Nova oblika promocije na strokovnem regijskem dogodku, druga predstavitev: Predstavitev rezultatov dela na področju temeljnih zmožnosti, na regijskem dogodku Zavoda RS za zaposlovanje, organiziranem v okviru projekta ESS »Vseživljenjska karierna orientacija« (PER5 Priloga 9: Vabilo, program, ppt predavanja).
- n) 1 Nova oblika promocije na strokovnem regijskem dogodku: promocija in premierni ogled novega filma Digitalna pismenost, ter predstavitev dela na področju temeljnih zmožnosti (predstavitev knjižic z opisniki ter predstavitev že pripravljenih filmov na področjih temeljnih zmožnosti), ki je potekala maja 2018 na Zasavski LU (glej PER 5, Priloga 10: Vabilo, ppt predavanje, lista prisotnosti).
- o) 1 Nova oblika promocije: predstavitev izobraževalnega filma Sporazumevanje v tujih jezikih in jezikovne zmožnosti v RIC Novo mesto, ki je potekala 15. maja.2019 v okviru prireditve Dan za kakovost v sklopu TVU 2019(glej PER 13, Priloga 9: Program in urnik dogodka, predstavitev, lista udeležencev).

- p) 1 Nova oblika promocije: udeležba in predavanje na nacionalnem strokovnem dogodku v organizaciji Mariborske knjižnice na temo ABC bralne pismenosti, ki je potekal 28.5.2019 v Mariboru. Strokovnega dogodka se je udeležilo preko 100 strokovnih delavcev in knjižničarjev iz vse Slovenije (glej PER 13, Priloga 10: Potrdilo o aktivni udeležbi, program in urnik strokovnega srečanja, predstavitev)
- q) 1 Nova oblike promocije: v okviru nacionalnega posveta ob svetovnem dnevu pismenosti, ki je potekal v Cankarjevem domu v Ljubljani, 9.9.2019 smo plenarno predstavili Diagnostično orodje za ocenjevanje spretnosti odraslih. Strokovnega dogodka se je udeležilo več kot 100 strokovnih delavcev iz vse Slovenije, med njimi so bili učitelji, knjižničarji, izobraževalci odraslih, ter tudi predstavniki resorjev (glej PER 15, Priloga 2: Program, predstavitev).
- r) 1 Nova oblika promocije na strokovnem dogodku s poudarkom na sodelovanju z nevladnimi organizacijami pri krepitevi temeljnih zmožnosti različnih ranljivih skupin: predstavitev ba srečanju izobraževalcev odraslih na strokovnem dogodku v okviru obiska 25 predstavnikov iz šestih evropskih držav v Sloveniji. Predstavitev je potekala 22. februarja 2020 v Novem mestu (glej PER 10, Priloga 10: Program, predstavitev).
- s) 7 izvedenih usposabljanj (načrtovanih 5) strokovnih delavcev za izvajanje individualnega ocenjevanja SVOS. Termine in število udeležencev za vseh 7 izvedb temeljnih usposabljanj strokovnih delavcev za izvajanje ocenjevanja spretnosti s SVOS: 1. skupina, 8. – 20. 5. 2020, 19 ur, 9 udeležencev (glej PER 11, Priloga 8, Program prilagojenega usposabljanja); 2. skupina, 26. 8. – 5. 10. 2020, 20 ur, 12 udeležencev (glej PER 12, Priloga 1-4); 3. skupina, 26. 8. – 6. 10. 2020, 20 ur, 12 udeležencev (glej PER 12, Priloga 1-4); 4. skupina, 21. 10. – 23. 11. 2020, 20 ur, 13 udeležencev (LET 5, Priloga 5, Vabilo, program, lista prisotnosti, predstavitev NTSO); 5. skupina, 21. 10. – 23. 11. 2020, 20 ur, 13 udeležencev (LET 5, Priloga 6: Vabilo, program, lista prisotnosti, predstavitev NTSO); 6. skupina, 21. 10. – 24. 11. 2020, 20 ur, 12 udeležencev (LET 5, Priloga 7, Vabilo, program, lista prisotnosti, predstavitev NTSO); 7. skupina, 21. 10. – 26. 11. 2020, 20 ur, 12 udeležencev (LET 5, Priloga 8, Vabilo, program, lista prisotnosti, predstavitev NTSO).
- t) 1 Izvedba usposabljanja za strokovne delavce za uporabo inštrumenta SVOS na daljavo: Izvedba usposabljanja za 20 strokovnih delavcev LT SVOS.
- u) 1 Nova oblika promocije: predstavitev rezultatov inštrumenta SVOS za izobraževalna omrežja (kadrovske delavce in drugi predstavniki podjetij), predstavitev SVOS na webinarju podjetja EKVILIB, na katerem je sodelovalo več kot 50 kadrovske delavcev in drugih predstavnikov podjetij (glej PER 14: priloga 7: Program srečanja, ppt predstavitev).
- v) 1 Nova oblika promocije: predstavitev rezultatov inštrumenta SVOS za izobraževalna omrežja (ravnatelji srednjih šol), v okviru letnega srečanja ravnateljev srednjih šol na Bledu, ki je potekalo 1.-2.7.2021 (glej PER 14: priloga 8: Program srečanja, ppt predstavitev).
- w) 1 Nova oblika promocije: predstavitev rezultatov inštrumenta SVOS za izobraževalce odraslih na letošnjih Pedagoško andragoških dnevih na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani (glej PER 15, priloga 4: Program PAD 2021, Povzetek predavitve Možnosti učenja drug od drugega na delovnem mestu v času pandemije).

4.4. Aktivnost 4: Sistemsko umeščanje in nadaljnji razvoj samoevalvacije v io

Podaktivnost je zajemala štiri naloge in sicer:

- Naloga 1: Sodelovanje pri razvoju referenčnega okvira za ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti v izobraževanju ter nudenje strokovne podpore in svetovanja izvajalskim organizacijam.
- Naloga 2: Priprava strokovnih učnih gradiv za osebje, ki se v izobraževalnih organizacijah za odrasle ukvarja z vprašanji kakovosti.

- Naloga 3: Priprava programov usposabljanja, v podporo razvoju notranjih sistemov kakovosti v organizacijah za izobraževanje odraslih.
- Naloga 4: Razvoj IKT spletne zbirke priporočil, pripomočkov in dobrih praks – MOZAIK KAKOVOSTI.

V nadaljevanju povzemamo opravljene aktivnosti in dosežene kazalnike pri posamični nalogi.

Naloga 1: Sodelovanje pri razvoju referenčnega okvira za ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti v izobraževanju ter nudenje strokovne podpore in svetovanja izvajalskim organizacijam: Naloga je bila namenjena sodelovanju z različnimi deležniki na nacionalni in izvajalski ravni pri umeščanju in nadaljnjem razvoju aktivnosti za presojanje in razvijanje kakovosti v izobraževanju odraslih, s poudarkom na samoevalvaciji.

a) Sodelovanje pri razvoju nacionalnega referenčnega okvira za ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti

Vzpostavili smo sodelovanje z projektom Vzpostavitev, dopolnitev in pilotni preizkus modela ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti na področju vzgoje in izobraževanja, ki ga je vodila Šola za ravnatelje. Udeležili smo se posvetovalne konference Skupaj gradimo kakovost (24.9.2018), na kateri so bili predstavljeni fazni rezultati in usmeritve programa Vzpostavitev, dopolnitev in pilotni preizkus modela ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti na področju vzgoje in izobraževanja (OPK). V razpravi smo izpostavili, da je potrebno najti rešitev, kako se bo v predstavljen model umestilo področje izobraževanja odraslih. Na srečanju je bil sprejet dogovor, da ACS predloge, ki smo jih predstavili v razpravi, oblikuje in delovni skupini posreduje tudi pisno. To smo po srečanju tudi storili.

Pripravili smo analizo modela ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti na področju vzgoje in izobraževanja (OPK), ki se je pilotno vpeljeval v izobraževalne organizacije (Zbirka Kakovost v vrtcih in šolah) ter vsebinsko primerjavo s kazalniki kakovosti, ki so se uveljavili na področju izobraževanja odraslih (Možina, T. idr. (2013), Kazalniki kakovosti izobraževanja odraslih.). V delovni skupini smo pripravili osnutek delovnega gradiva, ki obsega primerjalne preglednice po posameznih področjih, iz katerih je razvidno, katera so skupna področja, standardi in kazalniki kakovosti v obeh pristopih.

Po večkratnih usklajevanjih smo z vodjo projekta Vzpostavitev, dopolnitev in pilotni preizkus modela ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti na področju vzgoje in izobraževanja – OPK, dr. Matejo Brejc, uskladili dikcijo, kako umestiti področje izobraževanja odraslih v zbirko Kazalniki kakovosti v vrtcih in šolah in to na način, da se naredi navezava na pristop k presojanju in razvijanju kakovosti v izobraževanju odraslih. Dikcija je umeščena v uvod prve knjižice v zbirki Področja in standardi kakovosti v vrtcih in šolah in se glasi: *»Zbirka se uporablja tudi v organizacijah za izobraževanje odraslih in sicer na način, da se jo smiselno dopolni in kombinira s priporočili za vzpostavitev notranjega sistema kakovosti v organizacijah za izobraževanje odraslih ter s standardi in kazalniki kakovosti izobraževanja odraslih.«* (Glej: <http://solazaravnatelje.si/ISBN/978-961-6989-28-2.pdf>, str. 6). Takšna navezava omogoča umestitev izobraževalnih organizacij za odrasle v celovit sistem kakovosti v vzgoji in izobraževanju, hkrati pa dopušča specifične, ko gre za presojanje in razvijanje kakovosti v izobraževanju odraslih. Sodelovali smo na pogovoru o nadaljnjem razvoju ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti v vzgoji in izobraževanju ter možnostih nadaljnjega sodelovanja pri povezovanju različnih pristopov, na zaključni konferenci projekta OPK, 28. 8. 2019 na Brdu.

b) Priprava strokovnih predlogov za sistemsko umestitev presojanja in razvijanja kakovosti v izobraževanju odraslih v ZIO – 1 in strokovna podpora sistemu in izvajalcem.

Na pobudo pripravljavcev novega Zakona o izobraževanju odraslih (ZIO-1) smo pregledali in posredovali povratne informacije na predvidene strokovne rešitve za sistemsko opredelitev področja presojanja in razvijanja kakovosti. Opravili smo usklajevanja glede predlaganih rešitev. V obdobju, ko je bil predlog besedila v javni razpravi, smo pripravili dodatne pripombe in predloge dopolnitev v predlogu predstavljenih rešitev. Izvajalce izobraževanja odraslih smo informirali o tem, kako je v nov Zakon o izobraževanju odraslih umeščeno presojanje in razvijanje kakovosti in kakšne so obveznosti

izobraževalnih organizacij. Pripravili in posredovali smo jim tudi priporočila, kako oblikovati [Interni akt o sestavi, mandatu in delovanju komisije za kakovost](#) ter [Letni načrt o kakovosti in Letno poročilo o samoevalvaciji/kakovosti](#).

Pripravili smo strokovne podlage in metodologijo za pripravo Nacionalnega poročila o kakovosti, ki ga predvideva ZIO-1. Na tej podlagi smo pripravili tudi Vprašalnik za pridobivanje podatkov in informacij različnih izvajalcev izobraževanja odraslih, financiranega iz javnih sredstev, za namene oblikovanja nacionalnega poročila o kakovosti. (Glej: LET 5, Priloga 17: Nacionalno poročilo o kakovosti izobraževanja odraslih: Predlog strokovnih podlag in metodologije za pripravo nacionalnega poročila o kakovosti, ki ga predvideva Zakon o izobraževanju odraslih).

Naloga 2: Priprava strokovnih učnih gradiv za osebje, ki se v izobraževalnih organizacijah za odrasle ukvarja z vprašanji kakovosti: Naloga je obsegala pripravo strokovnih učnih gradiv v podporo nadaljnjemu razvoju samoevalvacije v izobraževalnih organizacijah.

- a) Učno gradivo: Rezultati in učinki izobraževanja odraslih: Priporočila za presojanje rezultatov in učinkov izobraževanja, izobraževalnih dejavnosti ter izobraževalnih projektov.

Izpeljali smo vse potrebne postopke za lektoriranje, oblikovanje, računalniško postavitve in tisk publikacije. Strokovno učno gradivo [Rezultati in učinki izobraževanja odraslih](#) je v pomoč vsem, ki se v svoji organizaciji ukvarjajo z implementacijo načinov za merjenje rezultatov in učinkov izobraževanja, izobraževalnih dejavnosti in projektov. Natisnili smo ga v 300 izvodih in ga razdelili končnim prejemnikom gradiva (svetovalcem za kakovost izobraževanja odraslih in drugim strokovnim delavcem v IO, ki se ukvarjajo z vprašanji kakovosti, zaposlenim na ACS, strokovnjakom, avtorjem, obvezni izvodi) in zbrali njihove podpise o prejemu učnega gradiva. (Glej: PER 1, Priloga tiskano Učno gradivo Rezultati in učinki izobraževanja odraslih: priporočila za presojanje rezultatov in učinkov izobraževanja, izobraževalnih dejavnosti ter izobraževalnih projektov)

- b) Učno gradivo: O mojem delu svetovalke za kakovost v izobraževanju odraslih

V letu 2019 smo pripravili učno gradivo o vlogi in nalogah svetovalca za kakovost v izobraževalnih organizacijah za odrasle in ga poimenovali »[O mojem delu svetovalke za kakovost izobraževanja odraslih](#)«. Učno gradivo pojasnjuje, kako lahko nekdo postane svetovalec za kakovost izobraževanja odraslih, katere so njegove naloge, komu svetuje, na kakšne načine svetuje, katera etična načela ga vodijo pri delu, kakšen je namen njegovega sodelovanja v nacionalnem omrežju svetovalcev. Gradivo smo s pomočjo ilustratorja opremili z ilustracijami, da bi s tem okrepili nazornost besedila. Izpeljali smo vse potrebne postopke za lektoriranje priročnika, za oblikovanje in postavitve priročnika in za tisk publikacije in za vsa opravila izbrali najustreznejšega ponudnika. Učno gradivo smo natisnili v 700 izvodih in ga razdelili končnim prejemnikom gradiva (svetovalcem za kakovost izobraževanja odraslih in organizacijam, v katerih delujejo v tej vlogi, zaposlenim na ACS, strokovnjakom (FF, ŠR), avtorjem, obvezni izvodi) in zbrali njihove podpise o prejemu učnega gradiva. (Glej PER 13, Priloga 11: Učno gradivo O mojem delu svetovalke za kakovost izobraževanja odraslih)

Naloga 3: Priprava programov usposabljanja, v podporo razvoju notranjih sistemov kakovosti v organizacijah za izobraževanje odraslih: Pri tej nalogi smo razvijali programe usposabljanja v podporo vzpostavitvi in nadgradnjam notranjega sistema kakovosti v izobraževalni organizaciji za odrasle.

- a) Program temeljnega usposabljanja za vzpostavitev in nadgradnjo notranjega sistema kakovosti v organizaciji za izobraževanje odraslih – Mozaik kakovosti.

V letu 2017 smo pripravili program temeljnega usposabljanja, namenjen tistim izvajalcem, ki še niso sistematično vpeljali samoevalvacije. Zasnovan je modularno, posamezni moduli predstavljajo zaokrožene celote, tako da se izvajalci lahko vključujejo v posamezne module ali pa v celoten program. Program zajema osem zaokroženih modulov, in sicer: Modul 1: Notranji sistem kakovosti v organizaciji,

ki izobražuje odrasle; Modul 2: Sprotno spremljanje kakovosti in poglobljena samoevalvacija v organizaciji, ki izobražuje odrasle; Modul 3: Kako komuniciramo o vprašanih kakovosti izobraževanja odraslih; Modul 4: Metoda zgledovanja v procesih presojanja in razvijanja kakovosti; Modul 5: Metoda fokusnih skupin v procesih presojanja in razvijanja kakovosti; Modul 6: Metoda kolegialne presoje v procesih presojanja in razvijanja kakovosti; Modul 7: Opredeljevanje in merjenje učinkov v organizaciji, ki izobražuje odrasle; Modul 8: Videokonferenčni seminarji kot vidik kakovosti komuniciranja in kakovost na spletnih straneh. (Glej PER 3 Priloga 8: Program temeljnega usposabljanja za vzpostavitev in nadgradnjo notranjega sistema kakovosti v organizaciji za izobraževanje odraslih – Mozaik kakovosti)

V letu 2018 smo pilotno izpeljali dva modula novega programa temeljnega usposabljanja za vzpostavitev in nadgradnjo notranjega sistema kakovosti v organizaciji za izobraževanje odraslih – Mozaik kakovosti: Modul 1 o opredeljevanju in merjenju učinkov v izobraževanju odraslih (izvedba 29. in 30. avgusta) in Modul 7 o opredeljevanju in merjenju učinkov izobraževanja odraslih (izvedba 6. junija 2018). (Glej PER 5, Priloga 11: Urnik in Lista prisotnosti za modul 1, modul 1 o notranjem sistemu kakovosti organizacije, ki izobražuje odrasle (kaj je kakovost izobraževanja odraslih, izobraževalec in notranji sistem kakovost), glej PER 5, Priloga 12: Urnik in lista prisotnosti za modul 7.)

b) Program usposabljanja Krepitev kakovosti strateškega in operativnega razvojnega načrtovanja v izobraževalnih organizacijah za odrasle.

Pripravili smo program usposabljanja, namenjen krepitvi kakovosti strateškega in operativnega razvojnega načrtovanja v izobraževalnih organizacijah za odrasle. Program zajema štiri zaokrožene module, in sicer: Modul 1: Razvojno strateško načrtovanje v izobraževalnih organizacijah za odrasle – izhodišče in oris procesa; Modul 2: Razvojno strateško načrtovanje v izobraževalnih organizacijah za odrasle – od izhodišč za načrtovanje do opredeljevanja strateških ciljev; Modul 3: Operativno razvojno načrtovanje v izobraževanih organizacijah za odrasle; Modul 4: Spremljanje in vrednotenje doseganja ciljev strateških razvojnih načrtov organizacije. Program je pripravljen za izvajanje v treh organizacijskih oblikah: skupinsko usposabljanje v učnem prostoru, usposabljanje na daljavo, kombinirano usposabljanje. (Glej LET 5, Priloga 18: Program usposabljanja: Krepitev kakovosti strateškega in operativnega razvojnega načrtovanja v izobraževalnih organizacijah za odrasle)

Naloga 4: Razvoj IKT spletne zbirke priporočil, pripomočkov in dobrih praks – MOZAIK KAKOVOSTI (<https://mozaik.acs.si/>): Naloga je zajemala razvoj IKT spletne zbirke dobrih praks o samoevalvaciji v izobraževalni organizaciji. V okviru naloge smo razvili spletni portal, ki smo ga poimenovali **MOZAIK KAKOVOSTI**, s pomočjo katerega lahko izvajalci dostopajo do pripomočkov in instrumentov za izvajanje samoevalvacije ter do opisov dobrih praks pri izvajanju samoevalvacije.

Portal je vsebinsko strukturiran po štirih vsebinskih sklopih in sicer: [umeščenost](#), [opredeljevanje](#), [presojanje](#) in [razvijanje](#) kakovosti. Pri vsakem kazalniku kakovosti znotraj posamičnega vsebinskega sklopa, uporabnik dostopa do: namena, opisa in procesa oblikovanja obravnavane aktivnosti ter do zbirk pripomočkov in zbirk dobrih praks. V **zbirko pripomočkov** so umeščeni številni pripomočki, ki si jih uporabniki lahko prenesejo na svoj računalnik, si jih prilagodijo in uporabijo za svoje potrebe. V **zbirki dobrih praks** so umeščeni številni opisi dobrih praks različnih izobraževalnih organizacij za odrasle, ki so namenjene izmenjavi znanja, izkušenj in idej, kako umeščati aktivnosti presojanja in razvijanja kakovosti v izobraževalno organizacijo, kako izpeljevati temeljne strateške pogovore o poslanstvu, viziji in vrednotah, kako kakovost presojati in jo razvijati.

V zavihek [Video](#) so umeščeni kratki izobraževalni filmi. Pri nalogi smo namreč razvili **12 izobraževalnih filmov**, ki obravnavajo različne tematike kakovosti in sicer: Mozaik kakovosti izobraževanja odraslih, Vizija izobraževalne organizacije, Vrednote izobraževalne organizacije, Poslanstvo izobraževalne organizacije, Fokusne skupine pri presojanju in razvijanju kakovosti, Svetovalec za kakovost izobraževanja odraslih, Metoda zgledovanja v izobraževanju odraslih, Načrtovanje samoevalvacije,

Samoevalvacijsko poročilo, Razprava o rezultatih samoevalvacije, Razprava o rezultatih kakovosti na andragoških zborih, Akcijski načrt za razvoj kakovosti.

V zavihku [Zgodbe](#) smo umestili [Zgodbe učiteljev](#) o kakovosti in [Covid zgodbe](#). Metoda zgodbe je zelo učinkovita metoda pri kvalitativnem presojanju in razvijanju kakovosti. Zgodbe je mogoče v procesih presojanja in razvijanja kakovosti uporabiti tudi v namene prenosa in refleksije izkušenj. Refleksija zapisanih izkušenj, ki so si jih med pandemijo pridobili izobraževalci odraslih, pa je še posebej pomembna tudi z vidika reflektiranja izkušnje, ki je bila zaradi svoje intenzivnosti, za marsikoga travmatična. Zgodbe učiteljev o razvoju kakovosti izobraževanja odraslih, smo pripravili tudi v tiskani obliki. (Glej: LET 6, Priloga 3: Publikacija Zgodbe učiteljev o razvoju kakovosti izobraževanja odraslih, samo v tiskani obliki). Publikacijo smo objavili tudi na spletnem portalu Mozaik kakovosti v obliki [e-knjige](#).

4.5. REALIZACIJA KAZALNIKOV NA RAVNI PROJEKTA

Skupaj smo pri aktivnosti kakovost realizirali naslednje kazalnike iz naslova Strokovna gradiva, programi in IKT orodja (skupaj 7 kazalnikov od 7 načrtovanih) :

- 1 Predlog strokovnih podlag in metodologije za nacionalno poročilo o kakovosti, ki ga predvideva Zakon o izobraževanju odraslih.
- 1 Strokovno učno gradivo Rezultati in učinki izobraževanja odraslih: priporočila za presojanje rezultatov in učinkov izobraževanja, izobraževalnih dejavnosti ter izobraževalnih projektov
- 1 Strokovno učno gradivo O mojem delu svetovalke za kakovost izobraževanja odraslih
- 1 Program usposabljanja: Program temeljnega usposabljanja za vzpostavitev in nadgradnjo notranjega sistema kakovosti v organizaciji za izobraževanje odraslih – Mozaik kakovosti
- 1 Program usposabljanja: Krepitev kakovosti strateškega in operativnega razvojnega načrtovanja v izobraževalnih organizacijah za odrasle.
- 1 IKT orodje spletna zbirka priporočil, pripomočkov in dobrih praks o samoevalvaciji, zasnova Mozaika kakovosti.
- 1 IKT orodje spletna zbirka priporočil, pripomočkov in dobrih praks o samoevalvaciji, nadgradnja Mozaika kakovosti.

Skupaj smo pri aktivnosti kompetence realizirali naslednje kazalnike iz naslova Strokovna gradiva, programi in IKT orodja (skupaj 30 kazalnikov od 30 načrtovanih):

- 4 knjižice z opisniki temeljnih zmožnosti, dostopne javnosti v elektronski in tiskani obliki. Dopolnitev zbirke opisnikov temeljnih zmožnosti za 8 področij temeljnih zmožnosti.
- 4 izobraževalni filmi o temeljnih zmožnostih dostopni javnosti prek spletne strani. Dopolnitev zbirke izobraževalnih filmov z opisniki temeljne zmožnosti, s predstavitveno knjižico v elektronski in tiskani obliki.
- 1 nov javnoveljaven program Digitalna pismenost za odrasle, program je sprejel Strokovni svet za izobraževanje odraslih.
- 1 strokovna podlage za posodobitev programov za dvig temeljnih zmožnosti.
- 6 posodobljenih javnoveljavnih programov za razvoj pismenosti in temeljnih zmožnosti odraslih, programe je sprejel Strokovni svet za izobraževanje odraslih.
- 1 prilagojen in v javno mrežo za odrasle vpeljan inštrument za individualno ocenjevanje spretnosti prek spleta – Spletni vprašalnik ocenjevanje spretnosti.
- 1 znanstvena monografija o stanju spretnosti v Sloveniji z mednarodnimi primerjavami z naslovom Spretnosti odraslih, dostopna javnost v elektronski in tiskani obliki.
- 1 uporabniku prijazna vstopna točka do inštrumenta SVOS.
- 1 strokovne podlage za prilagoditev in vpeljevanje inštrumenta SVOS izobraževanje odraslih.
- 1 strokovne smernice in protokol za vzpostavljjanje varnih okolij za dostopanje do preizkusov in izvajanje ocenjevanja.

- 1 metodološki načrt za analize in obdelave anonimiziranih podatkov zajetih z vprašalnikom SVOS.
- 1 strokovne podlage za in model za vzpostavitev in delovanje laboratorija za spretnosti odraslih.
- 1 priročnik z osnovnimi informacijami in navodili o vprašalniku SVOS.
- 1 program usposabljanja strokovnih delavcev za izvajanje ocenjevanja SVOS in uporabo njegovih rezultatov.
- 1 metodološki načrt za pripravo letnega poročila o spretnosti na podlagi ocenjevanj SVOS.
- 3 letna poročila o spretnostih na podlagi izvedenih ocenjevanj SVOS.
- 1 zaključno poročilo o spretnostih.

Skupaj smo pri aktivnosti kompetence realizirali naslednje kazalnike iz naslova promocijski in strokovni dogodki (24 od 24 načrtovanih):

- 1 nacionalni strokovni dogodek za strokovno javnost ob predstavitvi rezultatov raziskave o spretnostih odraslih PIAAC.
- 1 osrednja tiskovna konferenca ob prvi objavi rezultatov raziskave PIAAC, strokovni dogodek za laično javnost.
- 1 osrednja nacionalna zaključna konferenca ob zaključku 6-letnega projekta.
- 1 strokovna konferenca (predstavitev individualnega testiranja).
- 5 izvedb usposabljanj za strokovne delavce za izvajanje ocenjevanj z vprašalnikom SVOS in uporabo inštrumenta SVOS.
- 15 izvedenih predstavitev strokovnim javnostim predstavitev inštrumenta SVOS, novih oblik promocije temeljnih zmožnosti za delodajalce, socialne partnerje, nevladne organizacije, lokalne skupnosti ter izobraževanja in svetovalna omrežja.

V okviru NPO je predviden kazalnik neposrednega učinka – število vključitev v postopek ocenjevanja SVOS oziroma individualne udeležbe v postopku ocenjevanja SVOS (ciljna vrednost 17.000 oseb). Skupaj smo pri aktivnosti kompetence realizirali naslednje kazalnike iz naslova kazalnika neposrednega učinka na ravni projekta – realizirana vrednost je:

- Območje Slovenije: skupaj je bilo izvedenih 4052 individualnih ocenjevanj.
- Vzhodna kohezijska regija: skupaj izvedenih 2502 individualnih ocenjevanj.
- Zahodna kohezijska regija, skupaj izvedenih 1550 individualnih ocenjevanj.

(Vir: Pisarna SVOS, izpis iz baze ocenjevanj, na dan 31.9.2022).

Podrobnejši izpis rezultatov po dosežkih in demografskih značilnostih je v Zaključnem poročilo o spretnostih, priloga 4 k temu poročilu.

5. IZVEDENE AKTIVNOSTI PROMOCIJE

Aktivnosti smo v celotnem obdobju izvajanja projekta (2016-2022) sprotno in ažurno predstavljali in promovirali. V okviru projekta je posebna pozornost namenjena promociji projekta v različnih javnostih ter seznanjanju strokovne javnosti s projektnimi rezultati. Preglednica št. 5 prikazuje število objav po posameznih komunikacijskih kanalih za vsa leta izvajanja projekta.

Preglednica 5: Število objav in komunikacijski kanali

Komunikacijski kanal	Povezava	Število objav
Spletna stran ACS	https://www.acs.si/	38
Spletna stran pismenost	https://pismenost.acs.si/	30

Uporabniku prijazna točka SVOS	https://pismenost.acs.si/svos/	20
Spletna stran Kakovost ACS	https://kakovost.acs.si/	34
Spletna stran Mozaik kakovosti	https://mozaik.acs.si/	13
Facebook stran ACS	https://www.facebook.com/AndragoskiCenterSlovenije	64
EPALE	https://epale.ec.europa.eu/sl	10
Eurydice	https://www.eurydice.si/	11
E-novičke ACS		67
Predstavitve na srečanjih z izvajalci in partnerji izobraževanja odraslih		74
Spletna učilnica omrežja svetovalcev za kakovost IO	https://eucenje.acs.si/acs/course/index.php?categoryid=40	14
Spletna stran Izobraževalne dejavnosti ACS	https://izobrazevanje.acs.si/	2
Spletna stran TVU	https://tvu.acs.si/sl/domov/	9
Facebook stran TVU	https://www.facebook.com/TedniVseživljenjskegaUcenja	6
YouTube kanal Kakovost	https://www.youtube.com/channel/UCrgNh6DxXAoTQYDRiy_LBpw	6
YouTube kanal pismenost	https://www.youtube.com/channel/UCYHB_YfdcaqKLfreF7SqNIsA/videos	15
SKUPAJ		413

Vir: Letna poročila o izvajanju projekta NPO Razvoj kompetenc 2016-2022.

O projektnih rezultatih smo strokovno in širšo javnost seznanjali na spletni strani ACS, z objavami v e Novičkah, izvedli smo predstavitve na srečanjih z izvajalci in partnerji izobraževanja odraslih itn. Iz preglednice je razvidno, da smo v teku trajanja projekta po posameznih komunikacijskih kanalih skupaj objavili 413 objav povezanih s projektom in njegovimi rezultati. Prek projektnih spletnih strani, so projektni rezultati prosto dostopni strokovni in širši javnosti:

- Spletna stran ACS: <https://www.acs.si/>
- Spletna stran pismenost: <https://pismenost.acs.si/>
- Uporabniku prijazna točka SVOS: <https://pismenost.acs.si/svos/>
- Spletna stran Kakovost ACS: <https://kakovost.acs.si/>
- Spletna stran Mozaik kakovosti: <https://mozaik.acs.si/>

6. PRILOGE

Priloga 1: Zaključno finančno poročilo projekta NPO Razvoj Kompetenc 2016 – 2022 (Ime priloge: ZAK POR, Priloga 1: Zaključno finančno poročilo projekta NPO Razvoj Kompetenc 2016 – 2022).

Priloga 2: Zbirka opisnikov temeljnih zmožnosti, z ovitkom za zbirko (Ime priloge: ZAK POR, Priloga 2: Zbirka opisnikov temeljnih zmožnosti, z ovitkom za zbirko).

Priloga 3: Uporaba izobraževalnih filmov za razvoj temeljnih zmožnosti, tiskovina (Ime priloge: ZAK POR, Priloga 3: Uporaba izobraževalnih filmov za razvoj temeljnih zmožnosti, tiskovina).

Priloga 4: Zaključno poročilo o spretnostih 2018-2022 (Ime priloge: ZAK POR, Priloga 4: Zaključno poročilo o spretnostih).

Priloga 5: Spretnosti odraslih v slovenskih regijah – POVZETEK, tiskovina (Ime priloge: ZAK POR, Priloga 5: Spretnosti odraslih v slovenskih regijah – POVZETEK, tiskovina).

Priloga 6: Delovno aktivni prebivalci z nižjimi spretnostmi – POVZETEK, tiskovina (Ime priloge: ZAK POR, Priloga 6: Delovno aktivni prebivalci z nižjimi spretnostmi – POVZETEK, tiskovina).

Priloga 7: Ugotovitve raziskave Spretnosti odraslih PIAAC v Sloveniji – Povzetki raziskave in študij, tiskovina (Ime priloge: ZAK POR, Priloga 7: Ugotovitve raziskave Spretnosti odraslih PIAAC v Sloveniji – Povzetki raziskave in študij, tiskovina).

Pripravila:
(Mag. Estera Možina, podpis)

Odgovorna oseba Upravičenca:
(dr. Nataša Potočnik, podpis)

.....

.....

V Ljubljani, 15.11.2022